

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

Kalaallit Nunaanni annaassiniarnissamut upalungaarsimanermut maleruagassanik nutaanik piffissamullu naleqquttunik peqalernissaa anguniarlugu siunnersuut saqqummiunneqarpoq. Ikuallattoornissamik pinaveersaartitsineq akiuiniarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat 1992-imeersoq maannamut atuuttuusimasoq siunissami annaassiniarnissamut upalungaarsimanermut atuutsinneqalersussatut kissaatigineqartumut maleruagassaqartitsinngilaq. Taamaattumik ikuallattoornissamik pinaveersaartitsineq akiuiniarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat 1992-imeersoq naleqqukkunnaarsimavoq atorsinnaajunnaarsimallunilu.

Ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat 1992-imeersumi maannakkut atuuttumi ilaatigut kommunini qatserisartoqarfiit, kiisalu ikuallattoqarnerani qatserisartoqarfiit illersorsinnaasumik annaassiniarnissaannut qatserinissaannullu periarfissaat, ikuallattoqarnissaanullu ulorianartorsiortoqarnerani pinaveersaartitsinerlut iliuusissat maleruagassiorneqarput. Aalajangersakkat taakku siunnersuummi piffissamut naleqqunnerusunngortillugit ingerlateqqinneqassapput.

Siunnersuuteqarnermi ilaatigut upalungaarsimanermut suliassa qarfimmu maleruagassanik piffissamut naleqqunnerusunik aalajangersaanissap pisariaqartinneqarnerata naammassineqarnissaa pingaarnertut siunertarineqarpoq, inuiaqatigiit ineriartorneranni annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut piunasaqaatit annertusiartuinnarmata, ilaatigullu suliassat annaassiniarnissamut upalungaarsimasut tigujartuaarsimasaasa, aammalu inatsisini atuuttuni ersarissarneqarsimannngitsut ilanngunneqartussaammata. Tassani assersuutigalugu annaassiniarnermi suliassat eqqarsaatigineqarput, taakkununga ilaallutik biilit ajutoornerini inunnik kiggigussimasunik kaanngartitsiniartarnerit aammalu imaani qaqqamilu annaassiniartarnerit.

Siunnersuut malillugu qatserisartoqarfiit siunissami annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut, kommunit pilersitassaannut ilaalersussaapput. Qatserisartoqarfiit pioreersut taamaalillutik annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut ilanngunneqassapput.

Siunnersuummi ikuallannaveersaartitsinerup qatserinerullu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassaannut ilaanissaannut aalajangersakkat ingerlateqqinneqarput.

Siunnersuummi annaassiniarnissamut upalungaarsimasuni killissat suliassallu aalajangersarneqarput, kiisalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut pilersaarusiornissaat ilaatinneqarlutik.

Siunnersuuteqarnermi tunngaviusumik isumaasoq tassaavoq, sumiiffimmi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunik, ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu, imaluunniit tamatumunnga ulorianartorsiortoqarnerani inuit, pigisat avatangiisillu ajoquserneqarnissaannik pinaveersaartitsinermi, killilersuinermi ikiuunermilu pilertortumik sulisinneqalersinnaasunik pilersitsisoqarnissaa.

Kommunit ataasiakkaat isumalluutiminnik, ulluinnarni annaassiniarnissamut upalungaarsimanermut iluaqutaasumik salliutitsisarnertik annertunerusumik atussavaat.

Tassalu kommunit ataasiakkaat pisariaqartillugu ajutoornerit annikinnerusut taamatullu annertunerusut sunniutaannut ikiuussinnaassapput. Ajutoornerni annertunerusuni ajunaarnersuaqarneranilu, isumalluutissanik amerlanerusunik aammalu kommunip suliassaqarfiinit annertunerusumik pisariaqartitsisoqassappat, kommunit allat annaassiniarnissamut upalungaarsimasuinut ikiortissarsiortoqarsinnaassaaq.

Kommunit ataasiakkaat maleruagassiornissamut siunnersuutit, Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut malillugit upalungaarsimanermut pilersaarusiussapput. Kommunini upalungaarsimanermut pilersaarutit kommunini ikuallattoornermut maleruagassanut maannamut atuussimasunut taartaassapput.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi upalungaarsimanermi suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnerup atuutsinneqalernissaa anguniarneqarpoq, tassanilu oqartussaasut ataasiakkaat tamarmik immikkut suliassaqarfimminnut akisussaasuussapput.

Suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnerup malitsigisaanik oqartussaasut ataasiakkaat upalungaarsimasunik ineriartortitsissapput, suliassaqarfimmillu iluani upalungaarsimanissamut pilersaarusiussallutik, taamaaliornikkut piviusumik ulluinnarni suliat ingerlaannarsinnaanissaat pineqarluni. Suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnerup eqqunneqarneratigut suliassaqarfimmut ataasiakkaanut ulluinnarni akisussaaffeqarneq ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu atuuttussanngorlugu annertusineqarpoq. Tamatumunnga atatillugu suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarneq ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu tamatigut inuiaqatigiinni suliat ingerlaannarsinnaanissaannut iluaqutaassaaq.

Tunngaviatigut suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarneq, sullissisut assigiinngitsut akornanni akisussaaffinnik agguataarinnermut tunngaviusaaq, aammalu Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut akisussaaffeqarfimmik iluanni upalungaarsimanermut pilersaarusiortarnerannut tunngavioerluni. Suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnerup atuunneratigut oqartussaasoq, suliffeqarfik sullissivilluunniit, ulluinnarni suliassaqarfimmuut ataatsimut akisussaasuusoq aamma annertunerusumik ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartillugulu suliassaqarfimmuut pineqartumut akisussaasuusassaaq. Suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarneq aamma immikkut ittumik pisoqartillugu nammineq akisussaaffeqarfigisap iluani suliassat qanoq iliorluni ingerlattiinnarneqassanersut ingerlateqqinneqassanersullu pilersaarusiornissamut akisussaaffeqarnermut tunngasuvoq.

Tamatuma malitsigisaanik suliassaqarfinnut akisussaasut tamarmik immikkut ulluinnarni suliat tunngavigalugit upalungaarsimanermut pilersaarusiussapput, taakkunanilu suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarneq atuutsiinnarneqartassaaq. Pilersaarusiornermut akisussaaffeqarneq tassunga assingusoq kommunini oqartussaasunit isumagineqartussaavoq.

Taamaattumik oqartussaasut namminneerlutik suliassaqarfimmik iluanni upalungaarsimanissamik eqqarsaateqarsimanissaat, aammalu ataatsimut isigalugu akisussaaffiit agguataarnerinik ilisimasaqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Taamaalilluni upalungaarsimanermut pilersaarusiornermi oqartussaasup, ulluinnarni suliassanik isumaginnittuusup, aammattaaq ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu ulluinnarni isumalluutit naammatsinnagit aammattaaq suliassanik isumaginnittuusarnissaat tunngavigineqassaaq.

Tassalu ulluinnarni aqutsinermi upalungaarsimanermut pisariaqartinneqartut eqqarsaatigineqartassapput, taamaalilluni upalungaarsimanermi piareersakkat sapinngisamik amerlanerpaat inuiaqatigiit aningaasaqarneranut naleqquttumik ingerlanneqartarnissaat anguniarneqartassalluni.

Aammattaaq siunnersuutip atuutilernerani upalungaarsimanermut ataatsimiititaliarsuaq pillugu inatsisitigut aalajangersaasoqassaaq.

Upalungaarsimanermut naalakkersuisoq pilersaarutininik ataqatigiissaarisuusaaq, aammalu pilersaarusiassat oqartussaasunit allanit akisussaaffigineqanngitsut isumagissallugit, taakkununngalu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulineranut naleqqiullugu ataqatigiissaagassat pingaarnerit ilaapput.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit ukuupput:

Annaassiniarnissamut upalungaarsimanermik aalajangersaanissaq, taamaalilluni kommuni annaassiniarnissamut upalungaarsimasunik inuit, pigisat avatangiisillu

ajouqusernissaannik pinaveersaartitsisussanik, killilersuisussanik ikiuuttussanillu ineriartortitsissallutik.

Siunnersuutip atuutilerneratigut piffissami sorsuffiunngitsumi suliassat upalungaarsimanermut aallaaviussapput. Taamaalilluni ajornartoornermik, ajutoornermik ajunaarnersuarnilluunniit pisoqassappat, ulluinnarni upalungaarsimanermi suliassat ingerlateqqinneqartassapput, ajornartoornermi, ajutoornermi ajunaarnersuaqarneranilu allannguutaasussanik ilaqartinneqarlutik.

Kommunalbestyrelsi annaassiniarnissamut upalungaarsimanermut akisussaasuusaaq. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasussarpianik pilersitsinikkut suliassat amerlanerulissapput annertunerulissallutillu, annaassiniarnissamut upalungaarsimasussat ajornartoornermi, ajutoornermi ajunaarnersuaqarneranilu aggersarneqartartussaassagamik. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassanik takkuttunik nalinginnaasunik, ullumikkut qatserisartunit isumagineqartareersunik isumagisaqarsinnaassapput.

Siunnersuuteqarnermi suliassaqaarfikkuutaartumik akisussaaffeqarneq nutaatut atuutsinneqalissaaq. Suliassaqaarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnerup nassatarisaanik oqartussaasut ataasiakkaat ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu isumagisassatik isumagisartussaassavaat. Suliassaqaarfimmut akisussaasoq pineqartoq upalungaarsimanermut pilersaarusiornissamut, kiisalu suliassaqaarfiup pineqartup iluani upalungaarsimanerup ingerlasinnaanissaanut akisussaasuusaaq. Tamatuma kingunerisaanik assersuutigalugu uuliamik ajornartoornermi avatangiisinut oqartussaasut ajornartoornermut atatillugu suliassat avatangiisinut tunngassuteqartut isumagisussaassavaat, suliassallu peqqinnissamut tunngasuusinnaasut peqqinnissamut oqartussanit isumagineqartussaassallutik il.il.

Upalungaarsimanermut ilaatillugu annertunerusumik ajutoortoqarnerani, ajunaarnersuaqarnermi ajornartoornermiluunniit pilersaarusiornikkut imaluunniit iliuusissanik pisariaqartunik iliuuseqarnikkut inuiaqatigiinni suliassat ingerlaqqinnissaat isumagineqartassaaq.

Naalackersuisut sinnerlugit upalungaarsimanermut naalackersuisup upalungaarsimanermi suliassat, oqartussaasunit allanit isumagineqartussaanningsut isumagisartussaassavai.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

3.1. Pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutissat

Siunnersuut kommunit aningaasartuuteqarnerulernerannik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqarpoq, siunnersuut malillugu kommunit annaassiniarnissamut upalungaarsimasunik, qatserisartoqarfiit pioreersut suliaat sinnerlugit suliaqartussanik, aammalu ilaatigut ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu isumaginnittussanik pilersitsisussaammata, taakkunungalugu ikuallattoqarneranut

upalungaarsimaneq ilaavoq. Siunnersuummut atatillugu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut pisortaannik, piffissaq naallugu sulisartussamik atorfinitsitsisoqassappat, kommunerujussuarmi ataatsimi ukiumut aningaasartuutaanerusussat 200.000 koruunit missaanniissapput.

Aammattaaq annaassiniarnissanut upalungaarsimasunik ilinniartitsinissamut aningaasanik immikkoortitsisoqassaaq, taamaalilluni annaassiniarnissanut upalungaarsimasut suliassaminnik isumaginnissinnaaniassammata. Taamaattumik qatserisartoqarfiit annaassiniarnissanut upalungaarsimanermi suliassaminnik isumaginnissinnaaniassagunik ilinniartitaanikkut pitsaangorsaavigineqarnissaat pisariaqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik kommunerujussuarni upalungaarsimanermi pisortat ikinnerpaamik sisamat ajornartoornermi isumaginninnissamut ilinniartinneqarnissaat pisariaqarpoq, taakku kommunerujussuarni sisamaasuni pingaarnertut akisussaasuusussaammata. Maannakorpiaq taakkua aningaasaqarnikkut sunniutissai naliliiffigineqarsinnaanngillat. Kisiannili oqaatigineqarsinnaavoq, kommunit tamarmik upalungaarsimanermi pisortanik piffissaq naallugu atorfeqartinneqartunik, siunnersuummi piginnaaneqarfissatut taaneqartunik naammassinnissimasunik atorfeqartitsimmata imaluunniit atorfinitsitsiniarlutik suliniuteqarlutik.

Taassuma saniatigut kommunit namminneerlutik aningaasaliissuteqarsimanngitsut pisiassanut assigiinngitsunut, ilaatigut kaanngartitsiniarnermut atortunut qaqqamilu annaassiniarnermut atortunut aningaasartuuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasat qasserpiaassanersut oqaatigiuminaappoq, aningaasalli katillugit 1.500.000 koruuninut missiliorneqarsinnaassapput.

2010-mut Aningaasanut inatsimmuit missingersuutinut ilanngussaq naapertorlugu erseqqissaatigineqassaaq, kommunit 2010-miit ukiumut 100.000 koruuninik angallannermi ajutoortoqartillugu il.il. inunnik kiggigussimasunik kaanngartitsiniarnermi atortunik il.il. pisiniarnissamut pissarsisartussaammata.

Tamatuma saniatigut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap ilaasortaasa ajornartoornermi sulisinnaanermut ilinniartinneqarnissaannut aningaasartuuteqarnissaaq, kiisalu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulineranut aningaasartuuteqarnissaaq naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulineranut aningaasartuutissat Naalakkersuisunit matussuserneqassapput. Tassunga aningaasartuutissat kontomi pingaarnermi 70.10.08-imi aningaasaliissutit pioreersut iluanni akilerneqarsinnaassapput.

3.2. Pisortanut allaffissornikkut sunniutissat

Pisortanut allaffissornikkut annertunerusumik sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, Namminersorlutik Oqartussat suliassat pineqartut isumagereemasigit, ilanngullugit upalungaarsimanissamut ataatsimiititaliamut allattoqarfeqarnikkut atugassiineq. Taamatuttaaq kommunit suliassat annertunerpaartaat isumagisarereerpaat, upalungaarsimanermut pilersaarutininik il.il. suliaqarneq aserfallatsaaliuinerlu eqqarsaatigalugit.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissat

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, siunnersuummi upalungaarsimaneq pineqarmat.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutissat

Siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut sunniuteqartussatut naliliiffigineqanngilaq.

7. Pissutsit naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu tunngasut

Siunnersuut naalagaaffeqatigiinnermut sunniuteqassanngilaq.

8. Oqartussaasunut suleqatigiiffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut ukununga tusarniaassutigineqarpoq: KANUKOKA, Mittarfeqarfiit, Nukissiorfiit, Royal Arctic Line, Greenland Mining Service, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunanullu Avannarlernut Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunami Namminermi Pissutsinut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi, Danmarkimi Upalungaarsimanermit Aqutsisoqarfik, Grønlands Kommando, Illersornissamat Ministeriaqarfik, Danmarkimi Avatangiisinut Ministeriaqarfik.

9. Tusarniaanermut akissuteqaatit

Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunian, Kommuneqarfik Sermersooq, Qaasuitsup Kommunian, KANUKOKA, Royal Arctic Line, Danmarkimi Upalungaarsimanermit Aqutsisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politiit, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunami Namminermi Pissutsinut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik (Avatangiisinut immikkoortortaqarfik aamma Pinngortitamut immikkoortortaqarfik),

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik, Peqqinnissamut nakkutilliisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Mittarfeqarfiit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermik Pilersaarusiortarfik kiisalu Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi tusarniaanermut akissuteqaateqarput.

Tusarniaaneq makkuninnga pissutissaqalersitsivoq:

Danmarkimi Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfik:

Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfik najoqqutassatigut aqqissuussaanikkullu arlalinnik allannguutissaqartitsivoq, taakkualu Illuuteqarnermut Upalungaarsimanermullu Aqutsisoqarfiup pisariaqarfiisigut ilannguppai.

”Inatsisissatut siunnersuummi (siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 1, uniffiup aappaani aalajangersakkamut, taanna malillugu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut paasineqartussamut tunngatillugu, aammattaaq Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfiup aalajangersakkamut oqaaseqaataa malillugu, immikkut maluginiarneqassaaq, oqaasertaliinermi nunap iluani Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut annaassiniarnissamut upalungaarsimanermi suliakkerneqanngimmata. Tamatumunnga atatillugu assersuutigalugu uuliaarluertoqarnissaanut upalungaarsimaneq, 3 sumilimut killeqarfiup iluani nunamilu Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut suliaqarfigisinnaasaat tikkuarneqarsinnaapput. Kiisalu § 2-mi aalajangersakkami aamma takuneqarsinnaavoq, nunap iluani Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut annaassiniarnissamut upalungaarsimanermi pingaarnertut suliaasaqartut, taamatullu §§ 3 aamma 4 atuupput. Taamaattumik immaqa § 1-imi immikkoortut aappaat pineqartoq ilaatinneqassanngitsoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq.”

Naalakkersuisoqarfiup Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfik isumaqatigaa, aalajangersagarlu iluarsillugu § 1-imi uniffik tulleeq peerlugu.

”Kiisalu § 3-mi aalajangersakkami (siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) takuneqarsinnaavoq, nunap iluani upalungaarsimanermi ataatsimiititaliamik taamaallaat pilersitsisoqassasoq, kiisalu kommunit upalungaarsimanermi ataatsimiititaliamik pilersitsinissamut pisussaaffilerneqassanngitsut.

Aalajangersakkamik nutaamik ilanngussisoqarpoq, tassanilu kommunit upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamik pilersitsinissaat aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma malitsigisaanik “kapitali 3-mik” “§ 4, imm. 4-p” kingorna ilanngussinissaq eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tassani kapitali 3-mik amigaateqartoqartoq misinnarmat.”

Naalackersuisoqarfiup taanna iluarsivaa, taamaalillunilu kapitali 3 ilanngunneqarpoq.

”Tamatumani saniatigut Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfimmiit tikkuarneqassaaq, § 6-imi inatsimmut nassuiaatinut aqutsisoqarfimmi ilinniartitaanerit arlallit, maannakkorpiaq ilinniartitaanernut neqeroorutigineqartartunut tunngasuunngitsut ilanngunneqarsimammata.”

Naalackersuisoqarfiup matuma siuliani allassimasut misissuiffigai, paasisimallugulu nassuiaatini taaguutit atorneqartut eqqunngitsut. Taamaattumik takkua iluarsineqarput.

Kalaallit Nunaanni politiit:

(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 12, imm. 1. Aalajangersagaq taanna erseqqissarneqartariaqartoq isumaqarpugut. Danskit upalungaarsimanermut inatsisaanni § 17-imi politiit ataqatigiissaarisuunissaat – taamaalillutillu suliniutit tulleriaarneqarnerinut pingaarnertut aqutsisuunissaat – tunngavissiuunneqarpoq. Isumaqarpugut tamanna aamma Kalaallit Nunaannut atuuttariaqartoq, tassalu qatserisartoqarfik ajoquserfiortartumi aqutsisuusassaaq, politiillu aqutsineq pingaarneq ataqatigiissaariffiusorlu isumagisassallugu. Suliart ingerlanneqarnerini politiit ajoquserfiusuni siuttuunermik aqutsinermillu misilittagaqarput ilisimasaqarlutillu, taamaattumillu politiit najukkani pingaarnertut aqutsisuussasut aalajangersakkami erseqqissarneqartariaqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup aalajangersagaq allanngortippaa, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni Politimesteri ataqatigiissaarisuussaasoq erseqqissarneqarpoq.

(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 13-imi “politiit isumagissavaat”, “politiit aajangeereernerini”-mut allanngortinneqassaaq”.

Oqaaseqaat malinneqarpoq.

Siunnersuutigissavarput (siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 17-imi aalajangersakkap annertusineqarluni imatut iluarsineqarnissaa isumaliutigineqassasoq: “...sapinngisamik annertunerpaamik qulakkeerneqassaaq. Uppernarsaatissanik qulakkeerinissaaq tamatumunnga periarfissaqarpat politiit isumaqatiginerisigut pisassaaq”.

Naalackersuisoqarfiup taanna iluarsivaa, taamaalillunilu politiit oqaaseqaataat malinneqarpoq.

”(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 26, imm. 3. Pisartut ataatsimut

isigalugit “katersuuttarfii” kingorna “tupit” ilanngunneqarnissaa eqqarsaatigineqassasoq inassutigissavarput, taamaalilluni tupersuarnik isiginnaartitsisarfinnik assigisaannillu atuinisaaq ilaatinneqassammat.”

Naalackersuisoqarfiup taanna ilannguppaa.

”(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 31. Politiit annaassiniarnissamat upalungaarsimasut nalingisut immikkut taaneqarnissaat eqqarsaatigineqartariaqartoq isumaqarpugut, aalajangersagaq taanna unioqqutinneqarsinnaammat, taamaalillunilu pineqaatissiisoqarsinnaalluni. Tamatumunnga atatillugu nalunaaruteqartup pisassani pisimannginnerai oqaluuserineqarsinnaavoq – tassalu politiinut attaveqarluni nalunaaruteqarnermini, tassani nalunaaruteqartup attuumassuteqartunut nalunaaruteqarnissaa aammalu annaassiniarnerup aallartinneqarnissaa nalunaaruteqartup ilimagisinnaasussaammagu.”

Naalackersuisoqarfiup siunnersuutigineqartoq ilannguppaa.

”(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 35, imm. 5. Aalajangersagaq pinerluttulerinermut inatsimmut nutaamut naapertuuttunngorlugu oqaasertalerneqartariaqarpoq, tassami pequssut aatsaat 010710-mi atulertussaavoq, tassanilu pisinnaatitaasut pisussaataasullu (tassalu ingerlatseqatigiiffiit il.il.) pinerluttulerinermut inatsimmi § 5-imi maleruagassat malillugit pinerluttulerinermi akisussaaffilerneqarsinnaasussaapput.”

Naalackersuisoqarfiup taanna iluarsivaa, taamaalillunilu pinerluttulerinermut inatsimmut nutaamut, 1. januar 2010-mi atuutilersumut naapertuuttunngortinneqarpoq.

Kanukoka:

“(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 11, imm. 7-imut

Qatserinermi imermut ikkuffinnik imermillu pilersuivinnik aserfallatsaaliuineq misissuisarnerlu maannamut Nukissiorfinnit isumagineqartarsimavoq. KANUKOKA-p isumaa malillugu aaqissuussineq taanna ingerlateqqinneqartariaqarpoq, tassanilu akisussaaffiit agguarnerat inatsimmi allassimasariaqarpoq.”

Taanna iluarsineqarpoq, taamaalillunilu Nukissiorfiit qatserinermi imermut ikkuffinnik imermillu pilersuivinnik aserfallatsaaliuineramik misissuisarnermillu isumaginnittussaasut siunnersuummi allassimalerpoq.

“KANUKOKA-p isumaa malillugu upalungaarsimasut, sullissivinnut, illuni kommuninit pigineqanngitsuniittuni inissisimasunut qimarngussinissamat

sungiusartitsisarnissamik peqqusisinnaanermut inatsisitigut tunngavissiisoqartariaqarpoq, soorlumi danskit upalungaarsimanermut inatsisaanni § 35, imm. 2-mi tamanna tunngavissinneqarsimasoq. Illuni kommuninit pigineqartuni kommunit illunik piginnittut taamaalorsinnaapput. Illuutit amerlasuut, soorlu napparsimmaviit ilinniarfiillu, imaluunniit suliffeqarfiit inuussutissarsiornermik ingerlataqarfiusut kommuninit pigineqanngillat. Inatsit malillugu kommuni illut ilusilersornerinut qatserutinullu il.il. piunasaqarsinnaavoq, kisiannili ikuallattoornissamut sungiusarnissap piunasaqarsinnaanut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq, taamaattumillu sullissiviit inuillu taakkunaniittut ikuallattoqarnerani qanoq iliorsinnaanersut misissorneqarsinnaanani.”

Naalackersuisoqarfik aalajangersakkamik nutaamik siunnersuutigineqartoq allallugu ilassuteqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersooq:

”(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 4, imm. 2 pillugu:

Inatsisissatut siunnersuummi allassimavoq, upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami siulittaasup tullia upalungaarsimanermut naalackersuisumit aamma KANUKOKA-mit toqqarneqassasoq. Arlaata siulittaasup tullia toqqassavaa?”

Tamatumunnga tunngatillugu Naalackersuisoqarfimmiit oqaatigineqassaaq, tamanna siunnersuummi ersarissumik immaqqa saqqummiunneqarsimannigitsaq, taamaattumillu taanna Naalackersuisoqarfiup iluarsivaa, taamaalillunilu KANUKOKA siulittaasup tullianik toqqaasussaasoq ersarissumik allassimalerpoq.

”(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 11, imm. 7 pillugu:

Nukissiorfiit maannakkorpiaq qatserutinut ikkuffinnik imermillu pilersuivinnik aserfallatsaaliuineq kommunimut aningaasartuutaanngitsumik isumagisaraat. Aserfallatsaaliuineq nakkutilliinerlu Nukissiorfinnit ingerlatiinnartariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga isumaqataavoq, nassuiaatinilu erseqqissaateqarluni.

Qeqqata Kommunia:

”Kommunimi ikuallattoornissamut ataatsimiititaliaq arlaannaaniluunniit taaneqarnersoq takusinnaanngilarput, tamatumunnga atatillugu atorunnaarsinniarneqarnersoq, tamannalu pissappat qanoq ililluni taarserniarneqarnersoq apeqqutiginiarparput?”

Naalakkersuisoqarfik aalajangersakkamik nutaamik, tamatuminnga eqqarsaateqarfiusumik ilanngussivoq, taamaalillunilu kommunit upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamik pilersitsisinnaassapput.

Mittarfeqarfiit:

”Inatsisip aqqata “Kalaallit Nunaanni annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, dd. mm 2010-meersoq” aamma § 1.1-ip, annaassiniarnissamut upalungaarsimasut “kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut”-nik nassuiaataata akornanni naapertuutinngitsaqarpoq. Inatsisissatulli siunnersuummi kommunini annaassiniartarnermut upalungaarsimasut sinnerlugit pineqarput, inatsisissatut siunnersuuteqarnerup peqatigisaanik upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamik pilersitsinissaq inatsisissatut siunnersuummi suliassaqarfikkuutaartumik akisussaassuseqarnerup atuutsinneqalernissaatut pingaaruteqartigimmat.”

Naalakkersuisoqarfik tamatumunnga isumaqataalluni § 1, imm. 1-imi oqaaseqatigiit kingulliit peerpai. Aammattaaq tak. Upalungaarsimanermut Aqutsisoqarfiup tusarniaanermi akissutaanut oqaaseqaatit.

Naalakkersuisoqarfimmiit oqaatigineqassaaq, suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffik atuutsinneqalissasoq allassimagaluartoq, tamanna nutaajunngilaq, tassami piffissami sivisunerusumi atuussimavoq.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik:

”Tamatumani saniatigut Peqqinnissamik Nakkutilliisoqarfiup taaguutaa 1. april 2009 aallarnerfigalugu allanngortinneqarpoq, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik taaguutigilerlugu. Taamaattumik taanna tamatumani kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatinilu iluarsineqartariaqarpoq.”

Naalakkersuisoqarfiup taanna iluarsivaa.

(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 9, imm. 2:

Oqaasertaa imatut allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq:

”Imm. 2. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliaanut SAR-imik suliassat peqqinnissaqarfiullu upalungaarsimaneq, inatsimmi allami maleruagassiunneqartoq ilaatinneqanngillat.”

Naalakkersuisoqarfiup aalajangersagaq iluarsivaa taamaalilluni annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassaanni SAR-imi suliassat aamma peqqinnissaqarfiup pinasuurtumik angallassineri ilaatinneqaratik.

Nakorsaaneqarfik:

“(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 4, imm. 1-imi titarneq 2-mi Peqqissutsimik Nakkutilliisoqarfik Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmut allanngortinneqassaaq.”

Taanna iluarsineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi:

“§ 1, imm. 2-p danskisuuani “inddeles” kingorna “i” amigaataarpassippoq”.

Iluarsineqarpoq.

“(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 3, imm. 2-mi “nunap iluani” ilaatinneqartariaqanngilaq, Kalaallit Nunaanni nuna immikkoortutut isumaqarfigineqalernissaanut inuit inatsisitigut piunasaqarsinnaanerit suli naammassineqanngimmat. Tassunga taarsiullugu “Kalaallit Nunaanni upalungaarsimanermut pilersaarutip” allanneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taanna imarisaanut tamarmiusumut matussusiimmat.

Naalackersuisoqarfiup oqaaseq “nunap iluani” peerpaa.

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisullu Naalackersuisoqarfik, Avatangiisinut immikkoortortaq:

“Peqqissutsimut Nakkutilliisoqarfimmik allassimasut tamarmik Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmut iluarsineqassapput, ilaatigullu (siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 4-mi Naalackersuisut, Pisortaqarfiit aammalu Naalackersuisoqarfiit kukkusumik taaneqarsimasut iluarsineqassapput.

Naalackersuisoqarfiup taakku iluarsivai.

“(Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi) § 6, imm. 4

Danskisuuani fastvigede fly tassaassanngila fastvingede fly? Taanna aamma nassuiaatini allassimavoq.

Iluarsineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami annaassiniarnermut upalungaarsimasunik, ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu, imaluunniit tamatumunnga annertuumik ulorianartorsiortoqartillugu inuit, pigisat avatangiisillu ajoqusernissaannik pinaveersaartitsisussanik, killilersuisussanik ikiuuttussanillu pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu pisussaaffeqarneq pineqarpoq. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut ineriartortinneqarnerisa kommuninit isumagineqaannarnissaa siunnerfigineqarpoq. Tamatumunnga aningaasartuuteqarnerusoqassappat tamanna ataatsimoortumik tapiissutinik isumaqatiginninniarnarit aqputigalugit isumaqatiginninniutigisariaqassaaq.

Aalajangersakkami suliassat ataatsimoortut, oqartussaasunit allanit, ulluinnarni ajutoortoqarneranut ajunaarnersuaqarneranullu atatillugu suliniuteqarnissamut akisussaasuusunit isumagineqartussat kalluarneqanngillat. Tassalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut assersuutigalugu avatangiisinut oqartussaasut upalungaarsimanerannut, mittarfiit upalungaarsimanerannut aamma timmisartumik imaatigullu annaassiniarnermut attuumassuteqanngillat.

Nassuiaatini nalinginnaasuni oqaatigineqartutut ulluinnarni suliassat annaassiniarnissamut upalungaarsimasunit aallaavigineqartussaapput, taamaalillunilu ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu suliassat ulluinnarni suliassanik nalinginnaasunik ingerlatitseqqinnerussapput, ajutoornermi ajunaarnersuaqarneranilu allannguutaasariaqartunik allannguuteqartinneqassallutik.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami maannamut atuuttutut annaassiniarnissamut upalungaarsimasut agguarneqarsinnaanerat, aammalu upalungarsimasunik arlalinnik immikkoortortaqsinnaanerat aalajangersarneqarpoq.

2009-mi januaarimiit kommunit 18-iusimasut sisamanut kattunneqarput, taamaattumillu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut minnerpaamik sisamanik immikkoortortaqtussaapput. Kisiannili annaassiniarnissamut upalungaarsimasut sisamanit amerlanerusunut agguarneqarnissaat pissusissamisuuginnassaaq, nunap ilusaa pissutaalluni tamanna pisariaqarmat. Tassalu immikkoortut pingaarnit sisamaasut taakku, kommunit aggorneri malillugit pilersinneqartussat ataanni immikkoortortanik pilersitsinissaq tassani pineqarpoq.

Upalungaarsimasuutitaqarfiit tamarmik assigiimmik annertussusilikkamik atortoqartinneqarnissaat sulisoqartinneqarnissaallu pisariaqassasoq ilimananngilaq. Tamannali immikkoortortamiit immikkoortortamut nalilerneqartassaaq, aammalu upalungaarsimaffiusuni najugaqarfiit illullu tunngavigerpiarlugit naliliineq tunngavigineqartassalluni.

Kommunit 18-iniit kommuninut sisamanut kattunneqarnissaat sioqqullugu illoqarfinni tamani ikuallattunik qatserinissamut “qatserisartoqarput motorilinnik atortoqartunik”, nunaqarfiillu nalinginnaasumik atortunik oqinnerusunik atortoqartarlutik. Tamatumunnga atatillugu immikkoortortat ataatsimoortunik illullit najukkami annaassiniarnissamut upalungaarsimasoqarnissaat pissusissamisuusaaq.

Tamatuma saniatigut immikkoortortanit annerusunit atortunik sulisunillu inniminniisinnaanissaq eqqartorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-imut

Naalackersuisut annaassiniarnissamut upalungaarsimasut annertussusissaannut maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaassapput, taakkunungalugu kommunini ataasiakkaani qatserutinut ataasiakkaanut sulisullu amerlassusissaannut malitassat ilaassapput.

Taakku maannamut kaajallaasitami aalajangersarneqartarsimapput, kisiannili maannakkut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarsinnaalissallutik. Maannakkorpiaq atortut nalinginnaasut sulisullu amerlassusaat pillugu kaajallaasitaq nr. 1, 15. marts 1994-imeersoq atuuppoq, taannalu inatsit manna naapertorlugu taarserneqarnissami tungaanut atuutissalluni.

§ 2-mut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 11-p assingaa.

Qatserisartoqarnermik nakkutilliineq siornatigut Grønlands Tekniske Organisation-imit, Nuna- Tek- imit isumagineqarsimavoq. Tamatuma kingorna Grønlands Byggevesen-imit, Kjøbenhavner Brandsektionen-imit isumagineqalerpoq.

Grønlands Byggevesen aaqqissuuteqqinneqarmat, suliassa qarfillu nunatsinnut nuunneqarmat nakkutilliineq Naalackersuisunit isumagineqalerpoq, Peqqissutsimut Avatangiisinullu Pisortaqarfimmi Avatangiisinut Pinngortitamullu Ingerlatsivimmit suliarineqarluni.

Tamatuma ingerlaannarnissaa siunnersuutigineqarpoq, nakkutilliinerli maannakkut upalungaarsimanermit naalackersuisunit isumagineqarpoq. Upalungaarsimanermit Naalackersuisoq tassaavoq, upalungaarsimanermit suliassa qarfimmi naalackersuinikkut akisussaasoq.

Naalackersuisut annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut nakkutilliisussaapput, tassalu kommunit ajutoornertut ajunaarnersuarnullu atatillugu suliassaalersussanik isumaginnissinnaasunik annaassiniarnissamut upalungaarsimasoqarnissaat Naalackersuisunit qulakkeerneqassaaq.

Kiisalu Naalackersuisut kommunini annaassiniarnissamut upalungaarsimasut nakkutigineqarnissaannut tunngasunik tamanik sukumiinerusunik maleruagassiorsinnaassapput, taakkunungalugu assersuutigalugu annaassiniarnissamut upalungaarsimasunik misiliilluni kalerrisaarisarnerit ilaapput.

§ 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu ilaatigut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarnissaa aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq Naalakkersuisut annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut aqutsinermi oqartussaasuni qullersaasutut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamik pilersitsissasut. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap annaassiniarnermik suliniarneq malinnaaffigissavaa, pisariaqarneranilu ataqatigiissaarisassalluni, tamatuma nassatarisaanik upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq politikikkut suliaassarfimmi siunnersortit ataqatigiissaarisutullu atuutissaaq. Taamaattumik upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut toqqaannartumik attaveqassaaq, aammalu pissutsit pillugit paasissutissat politikikkut suliaassarfimmut ingerlateqqittassallugit.

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulinerminut atatillugu ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu inuiaqatigiit sapinngisamik tamakkiinerpaamik ingerlasinnaanissaat suleqataaffigissavaa. Kiisalu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap siulittaasuata imaluunniit siulittaasup paarlattaata nunami ajutoortoqarneranut ajunaarnersuaqarneranullu atatillugu pisariaqartinneqarpat inuit eqqortut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamut aggersarneqarnissaat isumagissallugu pisussaavoq.

Imm. 2-imut

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq upalungaarsimanermut pilersaarummik, Kalaallit Nunaannut atuuttussamik aammalu pisuni pilersaarummi ilaatinneqartuni, pingaartumik nunami ajutoortoqarneranut ajunaarnersuaqarneranullu atatillugu atorneqartussamik suliaqassaaq. Upalungaarsimanermut pilersaarut imaluunniit taassuminnga iluarsiiinerit Naalakkersuisunut akuerisassanngorlugit nassiuqqannginnermini, upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerini aalajangiiffigineqaqqaartassaaq.

Upalungaarsimanermut pilersaarut ajutoortoqarneranut ajunaarnersuaqarneranullu atatillugu atorneqartassaaq, aammalu tassani pilersaarutit pisariaqartut attuumassuteqartullu, ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartillugulu annaassiniarnissanut upalungaarsimasut ingerlalluassappata pisariaqartinneqartut tamarmik eqikkarneqassapput.

Upalungaarsimanermut pilersaarut Naalakkersuisunit akuerineqassaaq.

Pissusiviusut malillugit upalungaarsimanermut naalakkersuisoqarfik suliaassarfimmut akisussaasuusoq upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami aalajangiiffigineqartussamik aammalu Naalakkersuisuni akuersissuteqarfigineqartussamik upalungaarsimanissamut pilersaarusiortussaavoq. Ulluinnarni suliarinninnermi upalungaarsimanermut naalakkersuisup allaffeqarfia upalungaarsimanermut pilersaarummik suliaqartussaassaaq.

Inatsimmi kapitali 5-imi upalungaarsimanissamut pilersaarusiorneq pillugu maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarput.

Imm. 3-imut

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami ilaasortat annertunerusunik ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartillugulu, imaluunniit pisariaqartillugu ataatsimiigiaqquneqartassapput. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap siulittaasuata, immaqa upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami ilaasortat allat isumasioqatigereerlugit, naliliinera tunngavigalugu ataatsimiigiaqqusisoqartassaaq. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq siulittaasumit imaluunniit siulittaasup paarlattaata sulilersissinnaavaa. Tassalu Naalakkersuisut imaluunniit danskit naalakkersuisui ataatsimiigiaqqusisusussaangillat.

Ajutoornerni annerusuni ajunaarnersuaqarneranilu, imaluunniit pisariaqartinneqartillugu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami ilaasortat aggersarneqarnissaannut siulittaasup naliliinera tunngavigineqartussaammat, pisut ilaanni upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami ilaasortat katerinnissaat pisariaqartartussaangilaq. Assersuutigalugu imaassinnaasoq katerinnissaq pisariaqanngitsoq nalilernerqarmat pisut alapernaarsorneqartut, kisiannili ilaasortat katersuutsinneqaratik.

Siulittaasooq naliliisinnaavoq pisup upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami ilaasortanut ilisimatitsissutigineqarnissaa kisimi pisariaqartoq.

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap annertunerusunik ajutoornerni ajunaarnersuaqarneranilu suliniuteqarnissaaq politiiit suleqatigalugit ataqatigiissaassavaa.

Imm. 4-imut

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut naalagaaffimmilu oqartussaasunut paasissutissat tamakkiisut saqqummiutissavai, taamaalilluni Naalakkersuisut naalagaaffimmilu oqartussaasut upalungaarsimanermi pissutsinik ilisimatinneqartassallutik, taakkunungalugu ilaapput ajutoornerit ajunaarnersuillu tamatuminnga pisariaqartitsiviusut.

Siulittaasup upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq peqatigalugu ajutoornerit ajunaarnersuillu pillugit qaqugukkut Naalakkersuisut naalagaaffimmilu oqartussaasut ilisimatinneqartassanersut naliliiffigisassavaa.

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap allattoqarfia upalungaarsimanermut pilersaarutit assigiinngitsut ataatsimut aaqqissuunneqarnerinut, aammalu Kalaallit Nunaannut upalungaarsimanermut pilersaarutit suliarineqarneranut atatillugu suleqataasassaaq. Oqartussaasut akuutinneqartut suliaqarnissaanik ataqatigiisitsinissaq ilaatigut Kalaallit Nunaannut upalungaarsimanermut pilersaarummi takuneqarsinnaassaaq.

Upalungaarsimanermut naalakkersuisup allaffeqarfiata upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap allattoqarfiani suliassat isumagissavai, taamaattumillu naalakkersuisoqarfik pineqartoq upalungaarsimanermut suliassaqarfik pillugu ilisimatinneqartassaaq paasissutissanillu nutarterivigineqartassalluni.

Imm. 5-imut

Upalungaarsimanermut pilersaarutit upalungaarsimanermullu ataatsimiititaliaq misilerarniarlugit, upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap akuttoqatigiinnik sungiusartitsisarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Taakkunungalu aamma ilaavoq upalungaarsimanermut pilersaarutit aaqqittariaqartut paasineqassappat aaqqiisarnissaq. Tamanna ilaatigut akuttoqatigiinnik sungiusartitsisarnikkut aammalu upalungaarsimanermut pilersaarutit misilerartarnerisigut paasineqarsinnaasassaaq.

Tamatuma saniatigut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq pikkorissartitsinernik attuumassuteqartunik aaqqissuussisassaaq peqataatitaqartassallunilu. Taamaalluni upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap upalungaarsimanerup iluani paasissutissanik nutaanik pissarsisarsinnaanissaa ilinniagaqarsimanissaalu isumagineqarsinnaavoq, tamannalu tunngavigalugu suliassaminik isumaginninnissamut naleqquttunik tunuliaqutaqarsinnaalissalluni.

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap suliassaminik naammaginantumik isumaginnissinnaanissaa anguniarlugu, upalungaarsimanerup iluani paasissutissanik nutaanik pissarsisarnissaa ineriartormullu malinnaasinnaanissaa pingaaruteqarpoq.

§ 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap katitigaaneranut tunngasuulluni.

Imm. 1-imut

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq aalajangersimasunik 7-inik ilaasortaqqarpoq, taakkulu oqartussaasunit ukunangga aallartitat ilaasortaataapput:

Naalakkersuisut, KANUKOKA, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Grønlands Kommando aamma Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi.

Oqartussaasunit ataasiakkaanit ilaasortassamik ataatsimik toqqaasoqartassaaq, kisiannili ilaasortat marluk Naalakkersuisuniit toqqarneqartassapput. Upalungaarsimanermut naalakkersuisoqarfiup ilaasortassat Naalakkersuisut sinnerlugit toqqartassavai.

Ilaasortat katitigaaneranni, oqartussaasuni pineqartuni suliassaqqarfigisap iluani ilisimasat annertuut misilittakkanillu tunngaveqartut, aammalu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulineranut tapersiisinnaaneq suleqataasinnaanerlu tunngavigalugit toqqaasoqartassaaq.

Upalungaarsimanermut naalakkersuisoqarfimmit ilaasortassamik amerlanerusunik toqqaanissamut, upalungaarsimanermut naalakkersuisup upalungaarsimanermut aammalu upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamut taassumalu sulineranut pingaarnertut akisussaasuunera tunngavigineqarpoq. Taamaattumik upalungaarsimanermut naalakkersuisoqarfiup upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami ataaseq sinnerlugu ilaasortaataqarnissaa, upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulineranut pingaaruteqarpoq.

Naalagaaffimmi oqartussaasut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliamut ilaasortaataitaqarnissaannut, naalagaaffimmi oqartussaasut pineqartut tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqareersimanissaat piumasaqaatigineqarpoq.

Upalungaarsimanermut naalakkersuisup ilaasortassanik marlunnik toqqaanerata saniatigut, avatangiisinut peqqissutsimullu suliaasaqarfinni akisussaasut tamarmik immikkut aalajangeeqataasinnaanani ilaasortassamik peqataatitassaminnik ataatsimik toqqaassapput.

Imm. 2-imut

Upalungaarsimanermut naalakkersuisoq siulittaasoqarfinni ilaasortassanik toqqaassaaq, upalungaarsimanermut naalakkersuisuermi akisussaasutut inissisimasuugami. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliami siulittaasoqarfik aamma upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap allattoqarfianit isumagineqassaaq. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulilersinneqarnissaanut inuup ataasiinnaanngitsup attaveqarfigineqarsinnaanissaa tamatumunnga tunngavigineqarpoq. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq sulilersinniarlugu allattoqarfimmit siulittaasoq taassumaluunniit tullersortaa aqutigineqartassaaq, takuuk imm. 3.

Siulittaasumut tullersorteqarneq KANUKOKA-mit toqqaavigineqassaaq. KANUKOKA siulittaasumut tullersorteqartitsissaaq, KANUKOKA kommunit, taamaalillunilu kommunini anaassiniarnissamut upalungaarsimasut sinnerlugit ilaasortaataitaqartussaammat.

Imm. 3-imut

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap sulinerani aningaasartuutit tamarmik Naalakkersuisunit akilerneqartartussaasut imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap atuunneranut sulineranullu aningaasanik atugassanik Aningaasanut inatsimmi immikkoortitsisoqarpoq.

§ 5-imut

Imm. 1-imi aalajangersagaq nutaajuvoq, kisiannili imm. 2-p ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6-imi, 30. oktober 1992-imeersumi § 2 assigaa.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip upalungaarsimanermi ataatsimiititaliamik, kommunimi suliassanik isumaginnittussamik pilersitsinissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliap siornatigut ikuallattoornissamut ataatsimiititaliaasimasoq taarsissavaa.

Imm. 2-mut

Ataatsimiititaliami ilaasortat, ikinnerpaamik arfiniliusussat kommunalbestyrelsimi toqqaarneqassapput. Ilaasortanit pingasut kommunalbestyrelsimi ilaasortaassapput, ilaasortarlu ataaseq kommunip teknikkikkut ingerlatsiviani atorfeqassalluni. Kiisalu upalungaarsimanermut

pisortaq aammalu Kalaallit Nunaanni Politimesterip toqqagaa ataaseq ataatsimiititaliami ilaasortaassapput.

§ 6-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 2-p assigaa.

Imm. 1-imut

Imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut akisussaasuvoq.

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut annaassiniarnissamut upalungaarsimanerminni suliaassanik suliaqarsinnaanngorlugit, illersorneqarsinnaasumik ineriartortinneqarnissaannik qulakkeerinissaq nakkutilliinissarlu kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa.

Tamatuma saniatigut § 10-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-imut

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut ingerlanneqarnerannik qulakkeerinissaq kommunalbestyrelsip pisussaaffigigaa aalajangersakkami pineqarpoq. Kommunalborgstyrelsi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut qullertut aqutsisuuvoq, aammalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut nammineerluni aaqqissuunnissaannut inatsisitigut tunngavissaqarluni, tassungalu maleruagassat pingaernerit Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit katiterisinnaaneq ilaavoq, takuuk § 1, imm. 3.

Kisiannili siusinnerusukkut pisussaaffiit assigalugit kommunalborgstyrelsi pisussaavoq, annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq pillugu apeqqutini tamani annaassiniarnissamut upalungaarsimanermut pisortaq aamma Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfimmi inuk toqqarneqarsimasoq suliaassanik, inatsimmut matumunnga attuumassuteqartunik allaffissornikkut suliaqarnermik isumaginnitsissallugit. Taamaattumik inuit pineqartut taakku annaassiniarnissamut upalungaarsimanermi apeqqutini attuumassuteqartuni suleqataasussaapput allatulluunniit ikiuuttussaallutik. Upalungaarsimanermut pisortap politiillu ajutoornerni ajunaarnersuaqarneranilu suliniuteqarnermut atatillugu pisariaqartunik piginnaatitaaffeqarnerat tamatumunnga pissutaavoq. Peqataasussat taakku, kommunini upalungaarsimanermut ataatsimiititaliani ilaasortaattassatut issiasuupput, siornatigut ikuallattoornissamut ataatsimiititaliamut ilaasortatut issiasuusimallutik, takuuk § 5, imm. 2.

Kommunalborgstyrelsip kommunimi upalungaarsimanissamut pilersaarusiornissamut pisussaaffeqarnerannut tunngatillugu § 21 innersuunneqarpoq.

§ 7-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni peqqussummi maannakkut atuuttumi § 4, imm. 1-ip assigaa.

Imm. 1-imut

Imm. 1 kommunalbestyrelsip upalungaarsimanermit pisortassamik, siunissami piffissaq tamakkerlugu atorfeqartussamik aammalu kommunimi upalungaarsimanerup ulluinnarni aqunneqarnerani ilinniartitaanikkut suliaassanik isumaginninnissamut piginnaaneqartumik atorfinitsitsisarnissaanut maleruagassanik imaqarpoq.

Ilinniartitaanikkut piginnaaneqarfigisassat pisariaqartut tassaapput minnerpaamik annaassiniarnermi upalungaarsimanermit ilinniartitaanerit makkua naammaginartumik angusaqarfiusumik naammassineqarsimasut:

- Tunngaviusumik ilinniartitaaneq Suliniutit
- Ikiueqqaarnermut pikkorissarneq
- Atuuffimmut ilinniartitaaneq Suliniutit
- Inersimasunik perorsaanikkut tunngaviusumik ilinniartitaaneq (siusinnerusukkut Ilitsersuisumut ikiortitit taaguuteqartoq)
- Ikuallattoornermi holdleteri
- Illoqarfinni suliniuteqarnermut pisortaq
- Timmisartuni suliniuteqarnermut pisortaq

Upalungaarsimanermit pisortap kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut ulluinnarni akisussaaffigissavai, aammalu sulinerminut atatillugu suliniuteqarnermut pisortatut qullersaasutut isigineqassalluni.

Imm. 2-imut

Kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimanermi upalungaarsimasunut pisortap piffissaq tamakkerlugu atorfeqartinneqartussaanera imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Upalungaarsimanermit pisortap piffissaq tamakkerlugu atorfeqartinneqarnissaanut aalajangersakkami inuiaqatigiinni ineriartorneq ingerlasoq, annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut, minnerunngitsumik assersuutigalugu ikuallattoorsinnaanermik misissuisarnikkut ikuallatsaaliuinermit atatillugu piumasaqaatinik annertusiartortitsiviusoq pissutaasutut isigineqassaaq.

Kiisalu upalungaarsimanermit pisortamik piffissaq tamakkerlugu atorfeqartitsinissaq piumasaqaatigineqarpoq, upalungaarsimanermit pisortatut suliaassat annertuutut isigineqarmata, taamaattumillu upalungaarsimanermit pisortanik atorfinitsitsiortornissaq pisariaqarluni. Tamatumani aamma annaassiniarnissamut upalungaarsimanerup suliaassani qaffatsinneqarnissaanut, upalungaarsimanermullu pisortat tamatumani pingaarutilittut inissisimanissaannut atasutut eqqarsaatigineqassaaq.

Kommunit arlallit nammineerlutik qatserisartunut pisortanik piffissaq tamakkerlugu atorfeqartinneqartunik, upalungaarsimanermit pisortatut atorfinissinnaasunik atorfinitsitsisareersimmata oqaatigineqassaaq. Tamatumunngali atatillugu ilinniartitaanerit qaffassarneqarnissaannut aningaasanik illuartitsinissaq pisariaqartussaavoq.

Imm. 3-imut

Imm. 3-p atuunneratigut kommunalbestyrelsi suliniuteqarnermut aqutsisunik minnerpaamik marlunnik atorfinitsitsisussaavoq. Suliniuteqarnermut aqutsisut annaassiniarnissamut upalungaarsimanermi pisortaq taarsersinnaassavaat, taamaattumillu annaassiniarnissamut upalungaarsimanermi pisortap ilinniartitaanikkut piginnaasaasa assinginik piginnaasaqartussaallutik. Taamaalilluni ilinniaqqinnissamut aammalu ilinniakkamik qaffasaanissamut periarfissiisoqassaaq.

Suliniuteqarnermut aqutsisunik atorfinitsitsinissamik ilinniartitaanerannullu piumasagaateqarnermut pissutaavoq, upalungaarsimanermut pisortap suliassaminik isumaginninnissamut periarfissaqannginnerani taartaasartussaanerat, imaluunniit pisut ima annertutigippata, allaat upalungaarsimanermut pisortaq suliassamut ikiorneqartariaqarpat ikiuuttussaallutik.

Suliniuteqarnermut aqutsisunik atorfinitsitsinermi qulakkeerneqassaaq inummik akisussaasussamik ilinniagaqarsimasumillu, kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimanermik ataqatigiissaarinermik isumaginnissinnaasumik sulisoqartuaannarnissaaq.

Imm. 4-imut

Kommunini (kommunerujussuarni sisamaasuni) suliniuteqarnermut aqutsisumik ataatsimik, sanaartukkani ikuallattoornissamut teknikkimut tunngasunik suliaqarnissamut ilinniarsimasumik soraarummeersimasumillu peqarnissaa aalajangersakkami oqaatigineqarpoq, taamaalilluni suliassat ikuallattoornissamut teknikkimut tunngasut inummit ilinniarsimasumit isumagineqarsinnaassallutik. Ikuallattoornissamut teknikkimut tunngasunik suliaqarnissamut soraarummeersimasooq tassaasariaqanngilaq upalungaarsimanermut pisortaq.

Tamatuma peqatigisaanik kommunini timmisartunut suluusalinnut mittarfilinni, minnerpaamik timmisartuni suliniuteqarnermut aqutsisumik ilinniarsimasumik peqarnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut mittarfinni pissutsinik ilisimasaqarnissaat, kiisalu mittarfinni upalungaarsimanermi ikiuuttarnissaat tamatumunnga tunngaviuvoq.

Imm. 5-imut

Illoqarfiup pingaernerup avataani upalungaarsimasuni tamani suliniuteqarnermut aqutsisumik ataatsimik amerlanerusunilluunniit atorfeqartitsisoqarnissaa imm. 5-imi aalajangersarneqarpoq. Suliniuteqarnermut aqutsisoq nammineerluni upalungaarsimaffigisamini annaassiniarnissamut upalungaarsimasut, taakkulu ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartillugulu pitsaanerpaamik illersorsinnaasumillu ingerlasinnaanissaa akisussaaffigissavai. Suliniuteqarnermut aqutsisoq tassaasariaqarpoq upalungaarsimanermik ilisimasalik, suliniuteqarnermut aqutsisoq suliassaqarfiup iluani misilittagaqartuusammaat, kiisalu qanitami avatangiisinik pissutsinullu upalungaarsimaffimmi pineqartumi atuuttunik ilisimasaqartussaalluni.

Kommunimi immikkoortortaq pingaarnaq tassaavoq illoqarfik upalungaarsimanermut pisortap aalajangersimasumik inissisimaffia imaluunniit illoqarfik kommunip immikkoortortaqarfittut pingaarnertut atuuttussat aalajangiussimasaa. Assersuutitut Qaasuitsup Kommuniani Ilulissat aamma Kommuneqarfik Sermersuumi Nuuk eqqaaneqarsinnaapput.

Kommunini upalungaarsimanermut immikkoortortat tunngaviusumik illoqarfinni allani taakkulu nunaqarfiini pissutsit assilillugit ineriartortinneqarsinnaapput agguarneqarsinnaallutillu. Kommunalbestyrelsip upalungaarsimanermut immikkoortortani suliniuteqarnermut aqutsisussat atorfinitsissavai.

Imm. 6-imut

Kommunalbestyrelsip annaassiniarnissamut upalungaarsimasuni sulisunik allanik atorfinitsitsisartussaanaera imm. 6-imi taaneqarpoq.

Kommunalbestyrelsi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut taakkulu katitigaanerinut akisussaasuvoq, taamaattumillu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut qanoq ilusilerneqassanersut kommunalbestyrelsip naliliiffigisussaavaa aalajangertussaallugulu. Taamaattumik kommunalbestyrelsip sulisussat katitigaanerat kissaatigineqartoq tunngavigalugu atorfinitsittassavai.

§ 8-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 4, imm. 3-p assigaa, tassanilu annaassiniarnissamut upalungaarsimasuni sulisut maleruagassat Namminersorlutik Oqartussat aamma KANUKOKA-p akornanni isumaqatiginninniartoqareerneratigut aalajangersarneqarsimasut malillugit akissarsiaqartinneqarnerat akissaasersorneqarnerallu pineqarpoq.

Akissarsiaqartitsinermit akissaasersuinernullu maleruagassat Kalaallit Nunaanni qatserisartuni ilaasortanut, siunissami annaassiniarnissamut upalungaarsimasuni sulilersussanut akissarsiaqartitsineq akissaasersuinerlu pillugit maleruagassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit aalajangersarneqartassapput.

§ 9-mut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 7-ip assigaa, tassanilu maannakkut aamma annaassiniartarnerit aalajangersakkamut ilaatinneqalerput. Aalajangersagaq annaassiniarnissamut upalungaarsimasut maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut malillugit ilinniartitaasarnissaannut tunngasuvoq.

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut immikkut ittumik ilinniartitaasarnissaat piunasaqaataasinnaassaaq, assersuutigalugu qaqqani annaassiniarnerit aammalu ilinniartitaanerit attuumassutillit allat, annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut pitsaanerulersitsisussat.

Ilinniartitaanerit Kalaallit Nunaanni Qatserisartut Ilinniarfianni, Kalaallit Nunaanni ilinniarfiit naleqqussinnaasut allat, soorlu Aarhus-imi qatserinermik ilinniarfik, suleqatigalugit ingerlanneqartassapput. Maannakkorpiaq Kalaallit Nunaanni tunngaviusumik ilinniartitaanerit I aamma II, aammalu ikiueqqaarnermut pikkorissartitsinerit ingerlanneqarput.

Qatserisartuni sulisut ilinniartitaanerannut maleruagassat qatserisartoqarfinni sulisut ilinniartitaanerat pillugu nalunaarummi nr. 33-mi, 6. september 2001-imeersumi maannakkorpiaq aalajangersagaapput. Nalunaarutip inatsit manna naapertorlugu annaassiniarnissamut upalungaarsimasuni sulisut ilinniartitaanerat pillugu maleruagassanit nutaanit taarserneqarnissami tungaanut atuunnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Ikuallattoqartillugu aamma inunnik, pigisanik avatangiisinillu ajoqusertoqartillugu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aggersarneqarsinnaanissaat imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Tassani ilaatigut assersuutigalugu ikuallattoornerit qaartoormilu ajutoornerit, nakkaattoornerit, timmisartut nunami ajutoorneri umiarsuillu talittarfimmiitillutik ajutoornerit, kiisalu nunami il.il. akuutissanik ulorianartunik aniasoorffusinnaasunik ajutoornerit, ajutoornerusinnaasullu allat, aammalu ajunaarnersuit pineqarput. Pisut nalaanneqarsinnaasut tamarmik taaneqanngillat. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut kommunip killeqarfiisa iluanni suliassanik isumaginnittuussapput, tassanilu kommunit aggornerisa malinneqarnissaat pineqarpoq.

Nutaatut annaassiniarnissamut upalungaarsimasut qimarngussanik navialisunillu allanik tigooqqaanermi, inissiigallanermi isumassuinermilu inunnik isumaginninnermut oqartussaasunut ikiuuttussaapput. Ajutoornerit ajunaarnersuillu kingunerisassaasa pakkersimaarneqarnissaat siunertarineqarpoq. Tamanna ilaatigut ikiuisarfimmik taasap, qimarngussanik navialisunillu allanik tapertaasussap ikiuuttussallu pilersinneqarneratigut pisinnaassaaq.

Qimarngussanik navialisunillu allanik isumaginnittarnermut atatillugu suliassanik isumaginninnissamut apeqqut kommunit upalungaarsimanermut pilersaarutaanni peqqissaartumik suliarineqassaaq.

Imm. 2-imut

Imm. 1-imi ilaatinneqanngitsoq imm. 2-mi pineqarpoq. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut akisussaaffiitut naleqqiullugu SAR-imi (Search- and Rescue) suliassat aamma peqqinnissaqarfiup qimarngussinermi suliassai kommunip killeqarfiisa iluanni annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassaannut ilaatinneqanngillat. SAR-ip naalagaaffimmit isumagineqartussaamera tamatumunnga tunngavigineqarpoq, taannalu ilaatigut imaani ujaasisarnerit annaassiniartarnerillu pillugit nunat tamat akornanni isumaqatigiisummi, 27. april 1979-imeersumi (IMO) aamma SOLAS-imut isumaqatigiisummi (Convention on Safety of Lives at Sea) 1974-imeersumi, ilaatigullu International the Convention on International Civil Aviation-imut (ICAO). 7. december 1944-meersumut Standards and Recommended Practices Search an Rescue, Annex 12-imi aalajangersaaffigineqarpoq.

SAR-imik suliassat aamma peqqinnissaqarfiup qimarngussinermi suliassaasa killingi peqqinnissaqarfiup politiillu akornanni isumaqatigiisummi 29. marts 2006-imeersumi nassuiarneqarput.

Ajoqusersimasunik napparsimasunilluunniit nunamiittunik, aammalu ajoqusersimasup napparsimasulluunniit sumiiffia ilisimaneqartillugu annaassiniarnissaq politiit suliassanut ilaangilaq, suliassat taamaattut napparsimasunik assartuinertut/aallernertut, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup suliassaatut isigineqartarmata.

Tassa imaappoq politiit ujaasinerannut atatillugu inummik ajoqusersimasunik napparsimalersimasumilluunniit nassaartoqarpat, politiit pisussaapput pineqartoq ukioq kaajallallugu najugaqarfiusumut sumiiffimmulluunniit tassunga assingusumut, isumaqatigiissummi matuma siuliani nassuiarneqartumut ingerlatissallugu. Politiilli taamatut angallassinissamut pisussaaffiat atuutissappat, assartuinerup ajoqusersimasumut aammalu politiini sulisunut isumannaatsumik illersorsinnaasumillu ingerlanneqarsinnaanissaa piumasarineqarpoq.

Taamatut assartuinissaq assartuut atorneqartoq atorlugu isumannaatsumik illersorsinnaasumillu ingerlanneqarsinnaanngitsoq politiini sulisunit ikiuuttunit naliliiffigineqarpat, Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pisussaavoq assartuut naleqquttoq atorlugu napparsimasunik, pisumi pineqartumi politiit ujaasinerannut inuup nassaarineqarneranut atatillugu sumiiffianik ilisimaneqartumik aallissalluni.

Kiisalu peqqinnissaqarfiup aamma politiit akornanni isumaqatigiissut 29. marts 2006-imeersoq innersuussutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni SAR-imut atatillugu suliassanik politiit isumaginninnissaat politimesterip ullormut innersuussutaani VI nr. 1-imi, 1. oktober 1994-imeersumi allassimavoq. SAR-imut atatillugu politiit suliassaat Kalaallit Nunaanni inatsisitigut aalajangersagaanngilat.

Imm. 3-imut

Ajutoornerup ajunaarnersuaqarnerullu pineqartup annertussusia pissutigalugu pisariaqartinneqarpat, annaassiniarnissamut upalungaarsimasut kommunimi allami annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut, Statens Luftfartsvesen-imu (RCC) Grønlands Kommando-mut politiinullu ikiuunnissamut pisussaaffeqarnerat imm. 3-mi pineqarpoq. Annaassiniarnissanut upalungaarsimasut ajutoornermi ajunaarnersuarmiluunniit pineqartumi ikiuussinnaanersoq ikiuutissanersorlu kommunalbestyrelsip naliliiffigisassavaa. Tamatumani suliffeqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnerup atorneqarsinnaanera akornusersimaneqanngilaq.

Ajutoornerup ajunaarnersuulluunniit annertussusia pissutigalugu ikioqqulluni qinnuteqartoqarpat pisussaaffeqarneq atuutilissaaq. Tassani ajutoorneq ajunaarnersuarluunniit ilaatigut ima annertussuseqarsinnaavoq, allaat kommuni, RCC, MRCC politiilluunniit suliassanik naammassinninniarlutik kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsilersimallutik, imaluunniit ajornartoornermi pineqartumi allamiit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsilersimallutik.

Pisariaqartitsineq assersuutigalugu suliassaqarfimmi immikkut ittumi pisumik pineqartumik naammassisaqarnissamut kommunip piginnaaneqarfigineruppagu pisinnaavoq. Taamatullu aamma atortunik pissarsiniarnissaq tassani pineqarsinnaavoq.

Imm. 4-imut

Ikuallattoqarneranut aamma inunnik, pigisanik avatangiisinillu ajoqusertoqarneranut atatillugu suliasat annaassiniarnissamut upalungaarsimasunit suliarineqartussat pillugit maleruagassat sukumiinerusut Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput. Ajutoornernik, ajunaarnersuaqarnernik ajornartoornernillu isumaginninnissaq kommunit killeqarfiisa iluanni ingerlanneqassaaq, taamaattoorli takuuk imm. 3.

§ 11-mut

Aalajangersagaq naapertorlugu kommunalbestyrelsi kommunip annaassiniarnissamut upalungaarsimasuini suliasat isumagineqarnerini ikiorneqarnissaq pillugu peqatigiiffinnut, suliffeqarfinnut, aaqqissuusaanernut namminersortunullu isumaqatigiissuteqarsinnaavoq.

Isumaqatigiissutit atsioqatigiiffigineqartut kommunalbestyrelsip akisussaaffigai. Tamatumanili suliasat aaqqinneqarasuartussat tamarmik annaassiniarnissamut upalungaarsimasunit isumagineqarnissaat piumasaqaataavoq, taakku suliasaqarfimmu akisussaasuummata immikkullu ilisimasaqartuullutik.

Aalajangersagaq malillugu isumaqatigiissutit nalinginnaasumik kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut iluanni suliasanut ataasiakkaanut tunngasuusarput, assersuutigalugu nammineq piumassutsiminnut ikiuukkusuttunik pissarsiornermut imaluunniit paasititsiniaanermut tunngasuullutik.

Kangerlussuarmi Narsarsuarmilu qatserisartut mittarfiit illuutaannut tunngatillugu suliasat mittarfinni upalungaarsimasunit suliarineqartarput. Pissutsit taakku maleruagassanit isumaqatigiissutinilluunniit allanit taarserneqarnissamik tungaanut atuutissapput.

§ 12-mut

Aalajangersagaq peqqussummi maannakkut atuuttumi § 9-p assigaa.

Aalajangersagaq najukkami imermik qatserinermut atorneqartussamik pilersuinermut tunngavoq ilaatigullu sumiiffinni erngup aqputaanit toqqaannartumik imermik pissarsisoqarsinnaatinnagu pissusiviusut eqqarsaatigineqarput.

Imm. 1-imut

Pisortat imermik pilersuineranni sapinngisamik qatserinissamut imermik naammattumik pilersuisoqarnissaa, taamaalillunilu imermik maqitsiviit pisariaqartinneqartut ikkussuunneqarnissaat, imaluunniit imermik pilersuivinnik, soorlu biilnik seqqarsaatinik imaluunniit imertaatinik naammattunik peqarnissaa eqqarsaatigineqassaaq. Imermik pilersuivimmik naammattumik peqarnissap qulakkeerneqarnissaa erngup aqputaanik inissiinikkut annertusititsinikkullu, taamaalillunilu pilersuineq pitsaanerpaamik ingerlasinnaanngorlugu pissaaq.

Imermik pilersuivik aserfallatsaaliusisussaataitavoq, aammalu imermik pilersuinerup pisariaqartinneqartup ingerlatinnissaa isumagisussaallugu. Pisortat imermik pilersuiviisa taamaalillutik taakkununnga aningaasartuutissat nammattussaavaat.

Pisortat imermik pilersuiviisa pilersuisussaataitanerat, taamaalillutillu upalungaarsimanermi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut qatserinerminnut assigisaannullu imermik atuisussaattillugit pilersuisussaataitanerminnik naammassinnittussaananerat tamatumunnga pissutaavoq.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut imermik maqitsiviit inissiffissaat, ilusiligaanerat, imermik pilersuineq, tassunga sullissineq naqitsinermillu pissarsisinnaaneq ilanngullugit, maleruagassat sukumiisut nalunaarutikkut aalajangersassavaat. Taamatullu Naalackersuisut aqqusinernut taakkulu aputaajarneqartarnerinut, kiisalu qerisoornikkut, aportinnikkut allanilluunniit pisoqarnerani ajoquserneqarnissamut qularnaarinissamut piumasaqaatit pillugit maleruagassiussapput.

Imm. 3-imut

Namminersortut imermik pilersuiviisa pisortanit nakkutigineqarsinnaanerakommunalbestyrelsimit aalajangerneqarsinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamatut pisoqartillugu atuutsitsineq aserfallatsaaliuinerlu kommunimut akiligassanngortinneqassaaq.

Namminersortut imermik pilersuivii qatserinermi aammalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut sulineranni pitsaasumik imermik pilersorneqarnissaq pisariaqartinneqarpat aatsaat pisortanit nakkutigineqartussanngorlugit atugassanngortinneqassapput.

Imm. 4-imut

Kommunalbestyrelsip tasilianik ataavartussanik, tasernik, kuunnik imaluunniit sumiiffinni pisortat imaluunniit namminersortut ukioq kaajallallugu erngup aqquaatigut pilersuiviumngitsuni immami milluaavissanik ammatinneqarlutik piareersimasunik akuersisinnaanera imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Taakkuli piffissami qerinarfiusumi illersorneqarsinnaasumik qatserinissamut atugassatut ammatinneqassapput.

Qatserinissamut ammatitsinermi ilaatigut ikuallattoornermi imermik pilersuinermi atugassatut siku putuneqarsimasinnaavoq.

Oqaatigineqassaaq imeqarfiit pillugit inatsisit allat isiginiarnissaat pingaaruteqarmat.

Imm. 5-imut

Kommunalbestyrelsip imertaatit pisariaqartinneqartunik amerlassusillit biilnut oqquisitsisarfinnut kiassakkanut inissimasut pigineqarnerisigut imermik pilersuivinnik angallattakkanik pilersitsinikkut, imermik pilersuivinnik aalajangersimasunik peqarnissamut piumasaqaat atorunnaarsissinnaagaa imm. 5-mi aalajangersarneqarpoq.

Taamaattumik imermik pilersuivinnik aalajangersimasunik peqartoqartinnagu, assersuutigalugu imertaatinik biilnut oqquisitsisarfinni kiassakkanik piareersimasuutitaqarnikkut ikuallattoornermi imermik pilersuivinnik angallattakkanik atuinissaq ajornartinneqanngilaq.

Imm. 6-imut

Kommunip imm. 4 aamma 5 naapertorlugit ikuallattoornermi imermik pilersuivinnik aalajangersimasunik angallattakkanilluunniit atuutsitsinermut aningaasartuutit akilertussaagai imm. 6-imi oqaatigineqarpoq.

Imm. 7-imut

Iermik maqitsiviit imermillu pilersuviit minnerpaamik ukiumut marloriarlutik misissorneqartartussaasut, kiisalu pisariaqartitsinikkut pisinnaasaat misilinneqartartussaasut imm. 7-imi aalajangersarneqarpoq. Nukissamik pilersuinermit suliffeqarfik nakkutilliinermik pineqartumik isumaginninnissamik pisussaaffeqarpoq. Iermik maqitsiviit imermillu pilersuviit siunertamut pitsaanerpaamik atorineqarsinnaanissaat pisinnaanissaallu tamatumani tunuliaqutarineqarpoq. Taamatutaaq pisinnaasaasa misilinneqartarnissaat pisariaqarsinnaavoq.

Taamatutaaq kommunimi nakkutilliisut kinaassutsimut uppersaammik pisariaqartumik takutitsilluni aammalu eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik illunut pigisanulluunniit namminersortunit pigineqartunut, imermik pilersuviit nammineerluni pigisat pisortanit nakkutigineqartussat, takuuk imm. 3, misissornissaannut pisariaqartitsineq malillugu isersinnaanissaat aalajangersakkami taaneqarpoq.

§ 13-imut

Aalajangersagaq nutaanik ilassuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 15-p assigaa.

Imm. 1-imut

Ajutoornerni ajunaarnersuaqarneranilu suliniuteqarnerit politimesterimit ataqatigiissaarneqassapput. Aamma politiit ataqatigiissarinermit suliaqarnissaat eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmit tunngaveqarpoq.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut suliniuteqarnermi teknikkikkut aqutsisoqartarnej pillugu nalunaarummi sukumiinerusumik maleruagassiorsinnaasut imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni qatserisartunut pisortanut ilitsersuut, 31. januar 1980-imeersoq, inatsit manna naapertorlugu maleruagassiarineqartunik taarserneqarnissami tungaanut atuutissaaq.

§ 14-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 16-ip assigaa, aammalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aggersarneqarnerinut atatillugu politiit ataqatigiissarinissaannut tunngasuulluni.

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aggersarneqarnerannut atatillugu kalerrisaarinissaq, assiaqusersuinissaq qimarngussinissaq aammalu iliuusissat pisariaqartut allat, politiit aalajangiinerat malillugu pissapput.

Suliassat politiit politiit oqartussaasutut sulinerannut ilaapput, politiit ilaatigut assiaqusersuinissamut piginnaatitaammata. Tamatuma illersorneqarsinnaasumik aammalu politiinut malittarisassat malillugit pinissaa politiit akisussaaffigaat.

Politiit inatsisinik atortitsuugamik, annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aggersarneqasimatillugit kalerrisaarinissamik, assiaqutusersuinissamik, qimarngussinissamik assigisaanillu iliuuseqarnissamik isumaginninnissaat suliaannut pissusissamisoortumik nangissutaaginnarpoq.

§ 15-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 13, imm. 4-p assigaa.

Imm. 1-imut

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassaminnik isumaginninnissaminnut atugassatut sakkunik assartuutinillu inuinnaat pigisaannik atugassinneqarnissaq piumasarisinnaavaat. Kiisalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut sullissisussanik pisariaqartinneqartunik atugassinneqarnissartik piumasarisinnaavaat.

Innuttaasut namminersortullu allat annaassiniarnerni ikiuunnissamut pisussaataapput, tassunga ilaallutik sakkut assartuutillu. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut assersuutigalugu assartuut pineqartoq annaassiniarnermut atatillugu atorneqarsinnaasoq naliliippata, assartuutip annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut atugassiisutigineqarnissaa pisussaaffiuvoq. Tamannattaq inunnut ikiuuttussanut atuuppoq.

Aalajangersakkami innuttaasut annaassiniarnerni qatserinernilu ikiuunnissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarnerat itisilerneqarpoq. Ikuallattoqartillugu innuttaasoq pisinnaasaminik ikiuutissalluni nalinginnaasumik pisussaaffeqarpoq. Pisussaaffik soorunami pisumi ulorianartorsiorneq malillugu annikillineqassaaq.

Ikiuukkumanginneq pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutaasussat tunngavigalugit pineqaatissinneqarnermik kinguneqarsinnaavoq.

Imm. 2-imut

Sakkunik assartuutinillu atugassiisoq atortunik atuinngitsoornermut sakkullu atorneqarnerini ajoqusernerusinnaasunut kommunimit taarsiiffigineqarsinnaatitaasoq, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Innuttaasut namminersortullu namminneerlutik sakkumik assartuutimilluunniit annaassiniarnissamut upalungaarsimasunit atorneqarnerinut, imaluunniit atorneqarnerminni ajoquserneqarnerinut nammineerlutik akiliisarnissaat siunertarineqanngilaq.

Taamaattumik kommunip annaassiniarnissamut upalungaarsimasui atortunik allanit, taakkunungalulu namminersortut sakkuinik suliniuteqarnermut atatillugu ajoquserneqarsimasinnaasunik atuisimatillugit kommuni taarsiisussaataasassaaq. Atugassiinissamik piunasaqartup taarsiisussaataasinnaanermik akisussaasuunissaa pissusissamisoornerpaavoq, taamaattumik kinaassusersiunngitsumik akisussaaffeqarnek atuuppoq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaananermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 14-ip assigaa, tassanilu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliniuteqarnerminni qanorluunniit ittuni illunik putusillutik isaterillutilluunniit sumiiffinnut nammineq pigisanut isersinnaatitaanerak kiisalu pisariaqarpat annaassiniarnermut ilaatillugu inuunnaat pigisaannik atuinissaq, ajoqusiinissaq imaluunniit aserorterinissaq pineqarpoq.

Imm. 1-imut

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut qanorluunniit suliniuteqarnerminnut atatillugu eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik sumiiffinnut nammineq pigisanut isernissamut pisinnaatitaasut imm. 1-imi allassimavoq. Taassuma atuunneratigut pisariaqartillugu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliniuteqarnerminnut atatillugu pigisanik akornutaasunik isaterinissamut piiaanissamullu pisinnaatitaapput.

Eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik sumiiffinnut nammineq pigisanut isersinnaatitaaneq aatsaat annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliniuteqarneranut atatillugu pisariaqartinneqarpat atorneqarsinnaavoq.

Taamaattumik suliassamik naammassinninniarluni sumiiffinnut nammineq pigineqarsimasinnaasunut isernissaq pisariaqartinneqarnerasoq aamma illunik putoorinissaq isaterinissarlunniit pisariaqartinneqarnerasoq naliliiffigineqassaaq. Periarfissamik aseruiffiunnginnerusumik allamik peqarpat tamanna annertuumik navianartorsiorfiunngitsumik ajoqutaanngitsumillu pisinnaappat, taanna atorneqassaaq.

Imm. 2-imut

Imm. 2-mi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut ajoqusernerup siaruarnissaa unitsinniarlugu illunik isaterinissamut akornutinilluunniit piiaanissamut piginnaatinneqarput.

Ajoqusernut siaruariartornissaat unitsinneqarsinnaappat imaluunniit ajoqusernut annikillisinneqarsinnaappata annaassiniarnissamut upalungaarsimasut illunik isaterinissamut aamma akornutaasunik piiaanissamut periarfissaqartinneqassapput. Pisut ilaanni assersuutigalugu illumik ikuallattoqartillugu, aammalu illumit ikuallattumit inneq illunut saniliiniittunut siaruarnissaa ulorianaateqarpat, ajoqusernerit annertussusaannik killiliiniarnermut atatillugu tamanna pissusissamisuuginnartussaavoq.

Upalungaarsimanermut pisortaq taassumaluunniit taartaa illunik isaterisoqassanersoq imaluunniit akornutininik piiasoqassanersoq aalajangissalluni piginnaatitaavoq. Upalungaarsimanermut pisortaq taassumaluunniit taartaa ajoquserfiusumi suliniuteqarnermut akisussaasuvoq, taamaattumillu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassatik sulariniassappatigit akornutininik isaterisoqassanersoq piiasoqassanersorlu nalilertussaallugu.

Akornutaasunik isaterinissaq piiaanissarluunniit pisariaqassanersoq eqqarsaatigalugu naleqqersuilluni naliliisoqassaaq.

Imm. 3-imut

Qatserinermi ajoqusiinerit ikuallattoornermi ajoqusikkatut isigineqartussaannerat imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Tassalu ajoqusiinerit annaassiniarnissamut upalungaarsimasut qatserinerannik pissuteqartut pillugit taarsiiffigineqarnissaq qinnuteqaatigineqarsinnaanngilaq. Annaassiniarnerup kingunerisaanik taarsiiffigineqarnissamut piumasaqaat ajoqusiisumut imaluunniit sillimmasiisarfirmut nassiunneqassaaq, soorlumi ajoqusiinerimut ikuallattoornermik il.il. peqquteqartumut piumasaqaat taamatut pineqartussaasoq.

Qatserinermut atatillugu ajoqusikkat ikuallattoornermi ajoqusikkatut isigineqartussaammata, illumut ikuallattumut ikuallattoornissamut sillimmasiissuteqarfik ikuallattoornissamut sillimmasiissut aqqutigalugu illunut isaterneqartunut taarsiisussaavoq. Illu ikuallattoq ikuallattoornissamut sillimmaserneqarsimannngippat, taarsiisussaataitanermut maleruagassat nalinginnaasut malillugit illumik piginnittumut piumasaqaateqarluni eqqartuussivikkut suliakkiisoqarsinnaassaaq.

Imm. 4-imut

Pinngortitami qatserinermi suliniuteqarnermut akiliutissat kommunimit pisussaaffigineqarnerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Pinngortitami ikuallattoqartillugu qatserinissaq pisussaaffiunngitsoq erseqqissarneqassaaq. Pinngortitami ikuallattoqalersillugu qatserinissaq pisariaqartutut naliliiffigineqassanersoq pisuni aalajangersimasuni nalilersorneqartariaqarpoq.

Aalajangersakkap atuunneratigit illoqarfiup nunaqarfiullu killeqarfiisa avataanni (pinngortitami) ikuallattumik qatserisoqassappat qatserisoqarpallu kommuni akiliinissamut pisussaavoq, tamannalu ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaannut siornatigit atuuttumut naleqqiullugu erseqqissaaneruvoq.

§ 17-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 14, imm. 4-p assigaa.

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliniarnerminnut atatillugu imiisivinnik, erngup aqputaannik imermillu pilersuivinnik allanik namminerisamik pigineqartunik atuisinnaatitaapput.

Tamannali taamaallaat annaassiniarnissamut upalungaarsimasut allatut imermik pissarsisinnaatinnagit pisariaqartitsisoqartillugu atuutissaaq. Ikuallattoornermi imermik qatserutissamik pilersuineq tunngaviusumik aammalu sumiiffinni tamani naammattarpoq, takuuk § 12.

Imermut annaassiniarnissanut upalungaarsimasunit atorneqartumut taarsiineq pilersitseqqinnikkut imaluunniit akiliinikkut pisinnaavoq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 17-imut naleqqiulluni allannguuteqanngilaq, aammalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut politiinut nalunaarnissamut pisussaaffeqarnerannut kiisalu upalungaarsimanermi suliniarnerminnut atatillugu pasinartunik nassaarisaminnik isumannaarinissaannut tunngasuulluni.

Aalajangersagaq naapertorlugu ajutoornermut suna pissutaasimasinnaanersoq annaassiniarnissamut upalungaarsimasut eqqumaffigissavaat, aammalu paasisaqartoqarnerani uppenarsaatissanillu nassaartoqarnerani misissuinissaq tunngavissaqartillugu, misissuinerup ingerlaqqinnissaa siunertaralugu politiinut ingerlatitseqqissallutik.

Kiisalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut annaassiniarnermik suliniuteqarnermut atatillugu pasinartunik paasisaqarunik, erngerlutik politiit ilisimatissavaat. Nalunaaruteqarneq erngerluni pissaq, taamaaliornikkut uppenarsaatissat pilertornerpaamik qulakkeerneqassammata.

Uppenarsaatit qularnaarneqarnissaat tamatumunnga periarfissaqarpat politiit isumaqatigiissuteqarfigineritigut pisassaaq.

§ 19-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ikuallattoornermut kalerrisaarutit nammineq aallartartut inatsisitigut pisussaaffiusut tunngavissaqanngitsumik kalerrisaarinerini annaassiniarnissamut upalungaarsimasut ornigunnerinut akitsuummik kommunalbestyrelsip akiliisitsisinnaanera aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Atortunit taamaattunit tunngavissaqanngitsumik kalerrisaarinerit, assersuutigalugu atortut aserfallatsaaliorneqannginnerisa kingunerisaanik pilersinnaapput.

Ikuallattoornermut kalerrisaarutit nammineq aallartartut tunngavissaqanngitsumik kalerrisaarisarnerat, ikuallattoqanngikkaluartoq tamatumunngaluunniit ulorianartorsiortoqanngikkaluartoq annaassiniarnermut upalungaarsimasut ingerlaannartumik aggersarneqartarnerinik paasineqassaaq.

Kommunalbestyrelsip akitsuummik aalajangersaanerani tunngavissaqanngitsumik kalerrisaarinerimut atatillugu aningaasartuuterpiaasut sinnerneqassanngillat.

§ 20-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu upalungaarsimanermut pilersarusiornermut ataqatigiissaarinernullu tunngasuulluni.

Imm. 1-imut

Upalungaarsimanermik pilersarusiornermi Naalackersuisup ulluinnarni suliassanik isumaginnittuusup aamma ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu ulluinnarni isumalluutit naammakkunnaartillugit isumaginnittuusariaqarnera tunngavigineqarpoq.

Iliuusissat ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu isumaginninnissamut pisariaqartinneqartut pilersarusiornerannut akisussaaffik naalackersuisoqarfinni ataasiakkaani inissisimavoq.

Suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarnermut tunngaviusumut naapertuuttumik, Naalackersuisuni ilaasortat ataasiakkaat namminneq suliassaqarfimmik iluanni upalungaarsimanissamut pilersarusiornissaq isumagissavaat.

Taamaaliornikkut ulluinnarni aqutsinermi upalungaarsimanermi eqqarsaatigisassanut pisariaqartunut upalungaarsimanermi piareersakkat sapinngisamik amerlanersaasa inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut naleqquttumik ingerlanneqarsinnaanissaat qulakkeerneqassaaq, aammalu annertuumik ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartillugulu upalungaarsimanermi ulluinnarni suliat ikaarsaartinneqarsinnaanissaat pilersinneqassalluni. Taamaattumik ulluinnarni isumalluutit naammakkunnaartillugit iliuusissat aallartinneqartussatut pilersaarutigineqartut, ulluinnarni upalungaarsimanermik ineriartortitseqqinnerusassapput. Tamanna pissutigalugu iliuusissani suliassanik nalinginnaasunik aaqqiisarneq suliallu pioreersut aallaaviusassapput.

Naalackersuisoqarfinni attuumassuteqartuni inatsisit upalungaarsimanissamut aalajangersakkanik iluarsisutissanik il.il. pisariaqartunik imaqarnissaasa qulakkeernissaa, Naalackersuisunut ilaasortat ataasiakkaat akisussaaffigaat.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut sinnerlugit upalungaarsimanermut naalackersuisup suliassaqarfiit ataasiakkaat upalungaarsimanermut pilersaarummum tunngatillugu pilersarusiaat ataqatigiissaassavai.

Tassalu upalungaarsimanermut naalackersuisup suliassaqarfiit ataasiakkaat upalungaarsimanermut pilersaarummik, ulluinnarni suliassat saniatigut ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartillugulu atorneqarsinnaasussamik suliaqarnissaat isumagissavaa. Tamanna Naalackersuisuni ilaasortat ataasiakkaat suliassaqarfimmi iluani upalungaarsimanermut pilersaarummik suliaqarnissaannik isumaqarpoq.

Kiisalu pisariaqarfiaatigut upalungaarsimanermut naalackersuisoq oqartussaasunut siunnersuisassaaq. Taamaattorli suliassaqarfinni aalajangersimalluinnartuni upalungaarsimanermut apeqqutinut tunngatillugu apeqqutit suliassaqarfimmut akisussaasuusumut innersuunneqassapput aammalu suliassaqarfimmut akisussaasumit pineqartumit sularineqassallutik.

Tamatuma saniatigut upalungaarsimanermut Naalakkersuisoq pilersaarusiornissaq oqartussaasunit allanit isumagineqartussaanngitsoq suliarissavaa. Upalungaarsimanermut naalakkersuisup taamaalilluni pilersaarusiornissaq oqartussaasunit allanit isumagineqartussaanngitsoq isumagissussaavaa.

Upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq suliassaqarfikkuutaartumik upalungaarsimanermut pilersaarutit ataatsimut aaqqissuunneqarnerinut peqataanermigut suleqataasassaaq, aammalu upalungaarsimanermut pilersaarutit suliarineqarnerini pisariaqartitsinikkut siunnersuisassalluni.

Tamatuma saniatigut upalungaarsimanermut ataatsimiititaliaq Kalaallit Nunaannut upalungaarsimanermut pilersaarummik, ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu isumaginninnermut toqqammaviusinnaasumik suliaqassaaq. Upalungaarsimanermut pilersaarummut ilaliussaqqarpat, taakku ukiut affakkaarlugit nutarteqartariaqarput, upalungaarsimanerup iluani allannguutaasinnaasut annertuut ilanngunneqarsinnaaniassammata.

Minnerpaamik upalungaarsimanermut pilersaarut ukiut sisamakkaarlugit iluarsaanneqartassaaq, upalungaarsimanermut pilersaarut nutarteqqasussaammat aammalu pissusiviusunut upalungaarsimanermilu ineriartornermut naleqquttuunissaa pisariaqarluni.

Taamatuttaaq allassimavoq, ineriartornerup kingunerisaanik pisariaqartillugu suliassaqarfikkuutaartumik upalungaarsimanermut pilersaarutit iluarsaanneqartariaqartut.

Suliassaqarfikkuutaartumik upalungaarsimanermut pilersaarutit aamma Kalaallit Nunaannut upalungaarsimanermut pilersaarutip akornanni assigiinngitsoqartillugu, Kalaallit Nunaannut upalungaarsimanermut pilersaarut atuutissaaq. Suliassaqarfikkuutaartumik upalungaarsimanermut pilersaarut Kalaallit Nunaannut upalungaarsimanermut pilersaarummut akerliusimappat akuersissutigineqarsinnaanngilaq.

§ 21-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat kommunimi upalungaarsimanermut pilersaarummik suliaqartussaanerannut tunngasuulluni.

Imm. 1-imut

Kommunimi upalungaarsimanermut pilersaarummik ataatsimoortumik, ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu, imaluunniit pisariaqartitsinermi atorneqartartussamik suliaqartoqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa. Kommunip upalungaarsimanerani suliassat immikkut ittut ulluinnarni sulianit ingerlatitseqqiffiusarnissaat, ulluinnarni suliassani tunngavigineqartussaavoq.

Attaveqaqatigiinnermi atortoqarfinnik, timmisartoqarfinnik, qulimiguulinnut mittarfinnik, umiarsualivinnik pilersuivinnillu peqarneq kommunip upalungaarsimanermut pilersaarusiornerninut atatillugu isumaliutersuutininut ilaatittariaqarpai. Kommunimi sanaartukkanik immikkut ittunik suliffeqarfinnilluunniit ulorianaateqarsinnaasunik peqarpat, taakku kommunip upalungaarsimanermut pilersaarusiornerninut atatillugu isumaliutersuutiminut ilaatiinnartussaavai.

Imm. 2-imut

Iluarsiinissaq pisariaqartinneqartoq paasinarsippat, assersuutigalugu ajutoortoqarsimanerani imaluunniit ajunaarnersuaqarsimanerani upalungaarsimanermut pilersaarutit amigaateqartut paasineqarsimappat, kommunini upalungaarsimanermut pilersaarutit, immaqalu ilaliussat iluarsaanneqassapput. Timmisartoqarfimmik imaluunniit suliffissuaqarfimmik annertuumik il.il. sanaartornermi imaluunniit allilerinermi taamatuttaaq pilersaarutip iluarsaanneqarnissaa pisariaqalersinnaavoq.

Upalungaarsimanermut pilersaarut kommunimi qinigaaffiusumi ataatsimi minnerpaamik ataasiarluni iluarsaanneqartassaaq, tunngaviusut ilaat piffissami qinigaaffiusumi allannguuteqarsimasinnaammata. Tassani ilaatigut inuit attaveqarfissat pingaarutillit ilaat taarsersorsimasinnaapput, taamaattumillu upalungaarsimanermut pilersaarutip iluarsaanneqarnissaa pisariaqalersimasinnaalluni.

Imm. 3-imut

Upalungaarsimanermut pilersaarutit aamma upalungaarsimanermut pilersaarutitut iluarsiissutit Naalakkersuisut sinnerlugit upalungaarsimanermut Naalakkersuisumut akuerisassanngorlugit nassiunneqassapput. Tamatumani siunertaavoq upalungaarsimanermut pilersaarutit ataatsimut aaqqissuunneqarnissaat, taamaalillutik nunap iluani upalungaarsimanermut pilersaarutitut pingaarnernut, Naalakkersuisunit suliarineqartunut naleqqussarneqassammata.

Imm. 4-imut

Imm. 4 kommunini upalungaarsimanermut pilersaarusiit nunap iluani upalungaarsimanermut pilersaarutitut naleqquttunngorlugit maleruagassanik siunnersuutit aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissutaavoq.

Iltersuutitut maleruagassani ilaatigut allassimasariaqarpoq, kikkut annaassiniarnissamut upalungaarsimasuni akisussaasuunersut aamma qanoq pisoqarnerani annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aggersarneqarsinnaanersut pillugu maleruagassanik upalungaarsimanermut pilersaarummi aalajangersaasoqassasoq.

Taassuma atuunneratigut Naalakkersuisut sinnerlugit upalungaarsimanermut naalakkersuisuusup, maleruagassiornermini kommunit upalungaarsimanermut pilersaarutaanni killissat aalajangersartassavai.

Taamaalilluni kommunini upalungaarsimanermut pilersaarutit assigiikannersut, kiisalu kommunini upalungaarsimanermut pilersaarutit nunap iluani upalungaarsimanermut pilersaarutitut naleqquttut suliarineqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.

§ 22-mut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 25-p assigaa.

Aalajangersagaq manna naapertorlugu ilaatigut suliffeqarfinnut toqqorsivinnullu ikuallattoornissamut ulorianaatilinnut, aammalu imerpalasunut ikuallajasunut maleruagassanik teknikkikkullu peqqussutinik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Kiisalu aalajangersagaq naapertorlugu ilaatigut akunnittarfinni, paaqqinnittarfinni, inini katersuuttarfinni, taakkunungalugu ilanngullugit isiginnaartitsisarfinni, inini saqqummersitsisarfinni, oqaluffinni aammalu illuni ininilu taakkununga assingusuni, atuarfinni il.il. ikuallattoornissamik pitsaaliuinermi iliuusissat pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi suliffeqarfinni akuutissanik ikuallajasunik imaluunniit qaartuujasunik aalaakkaasunik, imerpalasunik silaannannguuttartunillu, ikuallattoornermut allatulluunniit ajoqusiinermut atatillugu inunnut, illunut avatangiisinullu ulorianartorsioritsisinnaasunik toqqorsiviusuni, atuiiffiusuni sanaffiusuniluunniit pilersitsinissamut, inissiinissamut, ilusilersuinissamut atuinissamullu Naalackersuisut maleruagassiorsinnaanermut inatsisitigut tunngavissinneqarput.

Tamatuma ataani suliffeqarfiup inissisimaffianut, ilusilingaaneranut atorneqarneranullu iliuusissanik, ikuallattoorsinnaanermi imaluunniit qaartoorsinnaanermi ulorianartorsiornermik annikillisisiniarluni, aamma qatserinermi naleqquttunik periarfissaqarnissaq qulakkeerniarlugu pisariaqartunik suliniuteqarnissamut Naalackersuisut maleruagassiorsinnaapput.

Suliffeqarfiit ikuallattoornissamut annaassiniarnissamullu atortunik, immaqalu imermik pilersuivimmik nammineq atugassaminnik piseqqullugit peqquneqarnissaannut Naalackersuisut maleruagassiorsinnaapput.

Suliaqarnernut taamaattunut akuersissutinut il.il. sanaartukkanut teknikkikkut piunasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq, tamatumani sanaartornermut inatsisit naapertorlugit aalajangersaasoqarsimangippat.

Kiisalu akuutissanik ikuallajasunik toqqortaqaarnissamut atuinissamullu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Maleruagassani taakkunani ikuallattoornaveersaartitsinissaq ikuallattoorsinnaanermilluunniit annikillisaanissaq, kiisalu ikuallattoqassagaluarpasat annaassiniarnissamut qatserinissamullu illersorsinnaasunik peqarnissap qulakkeerneqarnissaa siunertarineqassaaq.

Qaartiterutissanik toqqortaqaarnissamut atuinissamullu maleruagassat qaartiterutissat pillugit nalunaarummi nr. 16-imi 16. juli 2007-imeersumi aalajangersagaapput. Qummoroortaatiniq toqqortaqaartarnermut maleruagassat, qummoroortaatiniq toqqortaqaartarneq pillugu nalunaarummi nr. 19-imi 9. december 2004-imeersumi aalajangersagaapput. Qummoroortaatiniq atuinissamut maleruagassat danskit inatsisaat tunngavigalugu aalajangersarneqassapput.

Imm. 2-imut

Imm. 2-mi Naalackersuisut innermik qaammaqqutinillu atuinermut, kiisalu illuni toqqavinnilu ikuallannaveersaartitsissutinik allanik atuinissamut teknikkikkut ingerlatsinikkullu peqqussutinik aalajangersaasinnaanermut periarfissaqarnerat ingerlateqqinneqarpoq. Tamatuma saniatigut § 29,

imm. 2 ikuallattoorsinnaanermik misissuinnermut atatillugu kommunit peqqusissuteqarsinnaanerannut tunngasoq innersuussutigineqarpoq.

§ 23-mut

Aalajangersagaq ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25 a-mik, ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allannagortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 20. november 2006-meersumi ilanngunneqartumik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkap atuutilerneratigit sillimaniarnej eqqarsaatigalugu suliassa qarfinni taagorneqartuni sullissisoq ataasiinnaassasoq Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat. Aalajangersakkap oqaasertaliorderani aamma suliassa qarfiit taagorneqartut tamarmik immikkut ataatsimik sulisoqarsinnaanerat ajornartinneqanngilaq, taamaalillunilu assersuutigalugu akuersissummik tunineqartoq ataaseq qaartiterutissanik eqqussinissamut kisermaassisinnaatitaassinnaavoq, allalu qaartiterutissanik tuniniagaqarnissamut kisermaassisinnaatitaassinalluni. Kiisalu sullissisoq ataaseq aamma suliassa qarfinnut taagorneqartunut tamanut kisermaassisinnaatitaassinnaavoq, taamatullu kisermaassisinnaatitaaneq pisinnaatitsissummik pigesaqartunut arlalinnut ataatsimoorussamik tunniunneqarsinnaalluni, immaqa erseqqinnerusumik atugassarititaasusannik aalajangersaaffiusumik, takuuk imm. 2. Ilaatigit kisermaassisussaataaneq inunmut imaluunniit suliffeqarfinnut qaffasissummik suliassamut ilisimasalinnut akuersissutigineqarneratigit aalajangersakkami ataatsimut isigalugu sillimaniarnermut tunngasut qaffatsinneqarnissaat anguniarnej arpoq, taamatullu aalajangersagaq atorlugu suliassa qarfiup nakkutigineqarnera allaffissornikkullu aqunneqarnera eqaannerulersinneqarsinnaalluni, taamaaliornikkut sullissisut amerlassutsimikkut appartinneqarsinnaassammata.

Ingerlatsinissamik akuersissutinik nalunaaruteqartarnermi suliassat arlallit tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinikkut neqeroortitsivigineqartarnissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tunniussinermilu neqeroortuni ajugaasoq qaartiterutissanik imaluunniit ikuallajasunik assersuutigalugu sukumiinerusumik annertussusilikkamik Kalaallit Nunaat tamakkerlugu pilersuisinnaanissamut pisinnaatitaaffilerneqarsinnaallunilu pisussaaffilerneqarsinnaavoq. Neqerooruteqartut tamarmik tunngavissannik piumasagaataasunik naammassinnissinnaanissaat qulakkeerniarlugu, suliariumannittussarsiuussinerup ingerlanneqannginnerani piukkunnartussarsiortoqarajuttassaaq.

Ingerlatsinissamut akuersissummik nalunaaruteqartarnej aamma suliariumannittussarsiuussisarnerup saniatigit periaatsimik allamik, soorlu toqqaanikkut pisarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut imm. 1 naapertorlugu kisermaassisinnaatitaanermik nalunaaruteqarnerminnut atatillugu atugassarititaasusannik aalajangersaasinnaanermut piginnaatinneqarput. Atugassarititaasut assersuutigalugu isumannaallisaanermut piumasagaatinut, piffissatigit killilersuinernik, nunami sumiiffinnut killilersuinernik imaluunniit pisussaaffinnik

annertuunik unioqqutsitsisoqartillugu ingerlatsinissamut akuersissutip taarsiissutitaqanngitsumik utertinneqarnissaanut atugassarititaasunut tunngasuusinnaapput.

§ 24-mut

Aalajangersagaq ikuallattoornissamik pinaveersaartitsineq akiuinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25 b-mik, ikuallattoornissamik pinaveersaartitsineq akiuinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 8-kkut, 20. november 2006-imeersukkut atuutsinneqalersumik ingerlatitseqqinneruvoq.

Naalakkersuisut qaartiterutissat pillugit malittarisassanik inatsit manna malillugu aalajangersarneqarsimasunik unioqqutitsisimasutut pasitsaanneqartumi misissuinissaannut aalajangersakkami tunngavissiuussisoqarpoq. Aalajangersagaq nalinginnaasumik nakkutilliinissamut aalajangersakkatut oqaasertalerneqarpoq, tassanilu unioqqutitsisimaneranik pasitsaassisimanissaq piumasarineqarpoq. Taassuma saniatigut misissuinerup ingerlanneqarnissaa suliaasaqarfimmi aqutsinerup illersorsinnaasumik ingerlanneqarneqarnissaa eqqarsaatigalugu pisariaqarnerisooq Naalakkersuisut naliliinissaat piumasarineqarpoq. Pisariaqassutsimik naliliinissaq aamma siumoortumik eqqartuussivitsigut aalajangiinertaqanngitsumik misissuinissamut tunngasuusaaq. Siumoortumik eqqartuussivitsigut aalajangiisoqarsimanissaa siunnerfiusup annaaneqarneranik aatsaat kinguneqassappat, eqqartuussivitsigut aalajangiinertaqanngitsumik misissuisoqarsinnaavoq.

Misissuinermi kinaassutsimut uppersaammik naleqquttumik takutitsinermi, atorfilik oqartussaasut arlaannit aallartitaanersoq, aammalu pineqartoq kinaanersoq takuneqarsinnaassasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Kinaassutsimut uppersaat kajumissaarinertaqanngitsumik takutinneqassaaq.

Misissuineq “pineqartumi” peqqussut naapertorlugu maleruagassanik uniuissimasutut pasitsaanneqartumi ingerlanneqarsinnaavoq. Misissuinissarpiaq sumiiffimmi sumi ingerlanneqassanersoq erseqqissassallu ajornakusoorpoq, kisiannili oqaasertaliorneqarnera atituumik atuuffeqartutut paasineqassaaq. Tassalu assersuutigalugu misissuineq inini, qaartartuusivinni assartuutinilu, qaartiterutissanik ikuallajasunillu toqqorta qarfiusuni atuiffiusuniluunniit ingerlanneqarsinnaavoq.

Piginnittup taassumaluunniit atorfeqartitaata misissuinermit atatillugu Naalakkersuisunut pisariaqartillugu ilitsersuinissamut ikiuunnissamullu pisussaaffeqarnera aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Kisiannili ilitsersuinissamut ikiuunnissamullu pisussaaffeqarnerup taassuma annertussusilerneqarnerani suussusilerneqarneranilu Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi imminut pinerluttunngortinnissamut inerteqqut uniorneqassanngilaq.

Pisuni qaqtigoortuni inini namminerisamik inissiatut imaluunniit sunngiffimmi inissiatut atorneqartuni misissuinissaq pisariaqartutut isumaqarfigineqarpat, tamanna Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi kapitali 36-mi misissueqqissaartarneq pillugu maleruagassat malillugit ingerlanneqassaaq. Tamatuma peqatigisaanik politii Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsit naapertorlugu pinerluttoqarneranik misissuinermit atatillugu ininut il.il. allanut isersinnaassapput.

§ 25-mut

Aalajangersagaq ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25 c-mut, ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 8-ikkut, 20. november 2006-meersukkut ilanngunneqartumut assinguvoq.

Qaartiterutissanik pisinissamut atuinissamullu akuersissutit suliarineqarnerinut nutarterneqarnerinullu, qaartiterinermi pisortanut akuersissutit suliarineqarnerinut nutarterneqarnerinullu, kiisalu qaartartuusiviit akuerineqarnerinut atatillugu akitsuutinik akiliisitsisoqartassasoq aalajangersakkami allassimavoq.

Akitsuut Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni oqaasertaliussinikkut aalajangerneqartassaaq. Kisiannili akitsuutip suliaqaqarfimmi allaffissornermi aningaasartuutitut missiliorneqartunit misilittakkanillu tunngaveqartunit amerlanerungaatsiarnissaat siunertarineqanngilaq, tassungalu ilaatinneqarput misissuisarnermi nakkutilliinermilu iliuusissanut, sullissinermut akitsuut aqquutigalugu akilerneqartunut ilaaginnartut.

§ 26-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu qaartiterutissanut oqartussaanermi nakkutilliinermilu suliaassat isumagineqarnerinik kommuninut tunniussinissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissummik imaqarluni.

Taamaalilluni aalajangersakkami qaartiterutissanut suliaqaqarfiup siunissami maannakkutut Naalakkersuisunit isumagineqarunnaarluni kommuninit isumagineqalernissaanut periarfissamik ammaassisoqarpoq.

§ 27-mut

Aalajangersagaq aqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 18-ip assigaa.

Aalajangersagaq aqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni peqqussummi maanna atuuttumi § 18-ip assingaa.

Aalajangersakkami ilaatigut suliaqaqarfiit immikkut ikuallattoornissamut ulorianaatillit pineqarput. Suliffeqarfiit taamaattut pilersinneqarnissaannut akuersissuteqartoqassanersoq naliliinermi, akuutissat ikuallajasut taamaattut piginnaasaannik ilisimasaqarnissaq, aammalu suliffeqarfimmi taamaattumi ikuallattoqalerpat akiuiniarnissamut periarfissanik misilittagaqarsimanissaq pingaaruteqarput.

Taamaattumik upalungaarsimanermut pisortap imaluunniit suliniuteqarnermut pisortap tamanna pillugu oqaloqatigineqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Imm. 1-imut

Siunnersuummi § 22 naapertorlugu suliffeqarfiit ilusilersorneqarsinnaanerinit maleruagassanik tamanut atuuttunik naammassineqartussanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Maleruagassani taakkunanani ilaatigut teknikkimut ingerlatsinermullu peqqussutit, ilaatigullu suliffeqarfiit ilaannut illup sannaata teknikkimut tunngasortai eqqarsaatigalugit ikuallattoornaveersaartitsinissamut piumasaqaatit pineqarput.

Sanaartornermut inatsisit naapertorlugit akuersissuteqarnissap saniatigut, suliffeqarfiit ikuallattoornissamik ulorianartorsiorfiusut aamma ikuallattoornaveersaartitsinissamut iliuuseqarnissamut inatsimmi matumani maleruagassat naapertorlugit akuersissummik peqarnissaq pisariaqarpoq.

Suliffeqarfinni allani sanaartornermut inatsisit malillugit illup sannaanut ikuallannaveersaartitsinermut atatillugu piumasaqaateqartoqartarpoq, ingerlatsinermullu piumasaqaatit ikuallannaveersaartitsinissamut iliuuseqarnissamut inatsimmi matumani maleruagassat malillugit piumasaqaateqartoqartarluni.

Akuersissuteqarnermut atatillugu suliffeqarfiit ilaatigut ikuallattoornissamut annaassiniarnissamullu atortunik pisinissamut, aammalu suliffeqarfimmi namminermit qatserinissamut atugassamik imermik pilersuiviliinissamut piumasaqarfigineqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelsimit akuersissummik peqartinnani suliffeqarfiit imerpalasunik, silaannanguuttartunik akuutissanillu qaartuujasunik, ikummajasunik imaluunniit immikkut ittumik ikuallajasunik sanaffiusut, suliaqarfiusut atuiffiussuunniit pilersinneqarsinnaanngillat. Taamatullu kommunalbestyrelsimit akuersissummik peqartinnani suliffeqarfinni allannortiterinernik, alliliinernik ingerlatsinermiluunniit iliuuseqarnernik annertuunik suliaqartoqarsinnaanngilaq.

Imm. 2-imut

Imm. 2 naapertorlugu illut toqqaviillu ilusilersorneqarnerini atorneqarnerinilu iliuusissanik aalajangersimasunik, ikuallattoornissamut ulorianaatit annikillissutigisinnaasaannik, aammalu annaassiniarnissamut qatserinissamullu periarfissat isumannaatsuunissaannik qulakkeerissutaasinnaasunik kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq.

§ 28-mut

Aalajangersakkap imarisamigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni mannakkut atuuttumi § 19 assigaa.

Imm. 1-imut

Imm. 1 naapertorlugu iliuusissanik, maleruagassani aammalu teknikkimut ingerlatsinermullu tunngatillugu peqqussutini, siunnersuummi § 22, imm. 2, nr. 2 iliuusissanut ikuallattoornissap navianaateqarnera pitsaaliorniarlugu imaluunniit annikillisinniarlugu aammalu ikuallattoqarnerani isumannaatsumik annaassiniarnissaq qatserisinnaanissarlu qulakkeerniarlugit pisariaqartunut

tungasoq naapertorlugu aalajangersarneqarsimasunik isumagisaqartoqassanersoq, kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa.

Iliuusissanik, maleruagassani aammalu teknikkimut ingerlatsinermullu tunngatillugu peqqussutini, siunnersuummi § 22, imm. 2, nr. 2 naapertorlugu aalajangersarneqarsimasunik isumagisaqartoqassanersoq kommunit ataasiakkaat namminneerlutik aalajangertassavaat.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsip ukiumut minnerpaamik ataasiarluni illuni il.il. § 22, imm. 2, nr. 2-mi taaneqartuni ikuallattoornissamut qimarngussinissamullu sungiusartoqartassanersoq isummerfigisassagaa aalajangersakkami allassimavoq. Aalajangersakkami annaassiniarnissamut upalungaarsimaneq isumannaatsumik ingerlanneqartillugu ikuallattoornissamut qimarngussinissamullu sungiusarnissaq pisussaaffittut atuutsinneqanngilaq, kommunini sungiusartarnermut atatillugu upalungaarsimanermut pilersaarutini peqqussutaasinnaasut malinneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarmat.

Kommunalbestyrelsip isummernini uppernarsarsinnaassavaa, tamannalu tunngaviumik kommunalbestyrelsip ataatsimiinnermi allattaavii ikiortigalugit pisassaaq.

Imm. 3-imut

Imm. 3 naapertorlugu illuni toqqavinnilu, pissutsit immikkut ikuallattoornissamut ulorianaateqarfigisaanni, inuit amerlasuut katersuuffigisartagaanni imaluunniit annertuumik nalillit aserorneqarfigisinnaasaanni ingerlatsinikkut aalajangersimasunik suliniuteqartoqassanersoq, kommunalbestyrelsi aalajangersinnaavoq. Tamanna ilaatigut pisinnaavoq akunnittarfinnut, paaqqinnittarfinnut, atuarfinni ininilu ilinniartitsiviusuni allani, ulluunerani paaqqinnittarfinni, pisiniarfinni ininilu tuniniaaffiusuni assingusuni, inini allaffittut atorneqartuni, inini katersortarfiusuni, taakkununga ilaallutik init isiginnaartitsisarfiit, saqqummersitsisarfiit, oqaluffiit illullu assigisaat.

Ikuallattoornissamut annaassiniarnissamullu atortussanik pissarsisoqassasoq, aammalu nammineerluni qatserinissamut imermik pilersuivimmik periarfissiisoqassasoq kommunalbestyrelsip ilaatigut peqqussutigisinnaavaa. Kiisalu ikuallattoornermi kalerrisaarutininik aammalu qatserutinik nammineerlutik aallartartunik ikkussinissaq kommunalbestyrelsip piumasarisinnaavaa.

Imm. 4-imut

Init katersortarfiit atorneqarnerini imaluunniit aaqqissuussinernik ingerlatsinermi, tassungalu ilanngullugit saqqummersitsinermi, festivalinik ingerlatsinermi isiginnaartitsinermilu ikuallattoorsinnaanermut pigaartoqartitsisoqassanersoq kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa.

Qaqugu ikuallattoorsinnaanermut sillimatitsisoqarnissaq naleqqunnersoq pisariaqarnersorlu kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa. Assersuutigalugu inuit amerlasuut katersuuffigisaannik tamanut ammasumik pisoqarnerani imaluunniit innermik ammaannartumi imaluunniit qummoroortatinnik il.il. atuisoqarnerani ikuallattoornissamut sillimatitsisoqarnissaq naleqqussinnaavoq.

Kisiannili aamma aalajangersimasumik annertussusilimmik imaluunniit qanoq issusilimmik tamanut ammasumik aaqqissuussinerni tamani ikuallattoornissamut sillimatitsisoqartarnissaa kommunalbestyrelsi aalajangersinnaavaa.

Kommunalbestyrelsi aalajangiisinnatitaavoq, kommunalbestyrelsi kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut qullersaasutut ikuallattoornissamut isumannaatsuutitsinissamut akisussaasuummat.

Kiisalu aaqqissuussinerni aaqqissuussisoq ikuallattoornissamut sillimasuutitaqarsimatillugu kommunip aningaasartuutaanut akiliisineqassasoq kommunalbestyrelsi aalajangersinnaavaa.

Kommunip ikuallattoornissamut sillimasuutitaqarnissamut pisussaaffik kiisalu akitsuusiisoqassappat taakkua annertussusissaat pillugit kommunip ileqqoreqqusaani maleruagassiuussinnaavai. Akitsuut ikuallattoornissamut sillimasuutitaqarnermi aningaasartuutiviusunit annertunerusinnaanngilaq.

§ 29-mut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 4, imm. 9-p assigaa.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi kommunalbestyrelsi suliffeqarfinni, illuni inuit amerlasuut katersuuffigisartagaanni aammalu illuni toqqorsivinnilu ikuallattoornissamut ulorianaateqartuni ikuallattoorsinnaanermik misissuisarnissaa aalajangersarneqarpoq.

Maannamut atuuttutut inuk ikuallattoornissamik ilisimasalik, soorlu upalungaarsimanermut pisortaq imaluunniit suliniuteqarnermi aqutsisoq, ikuallattoorsinnaanermik misissuisartussavaoq, inuk ikuallattornissamik ilisimasalik pisariaqartinneqartunik immikkut ilisimasaqartarmat.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami ikuallattorsinnaanermik misissuisarnissamut aalajangersakkanik tamanut atuuttunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput.

Nalunaarut suliffeqarfinni, illuni eqqissisimatitani illunilu inuit amerlasuut katersuuffigisartagaanni, soorlu katersortarfinni aammalu illuni toqqorsivinnilu ikuallattoornissamut ulorianaateqartuni akuttoqatigiinnik ikuallattoorsinnaanermik misissuisarnissamut maleruagassanik imaqarsinnaavoq.

Kiisalu ikuallattoorsinnaanermik misissuinermi amigaataasutut paasineqartut iluarsineqarnissaanut peqqusissuteqarsinnaanermut maleruagassiornissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Amigaataasut taamaattut assersuutigalugu tassaasinnaapput ikuallattoqarneranik kalerrisaarutunik imaluunniit pitsaaliuissutissanik ikkussuinissaq, aniffissat eqqortumik nalunaaqutsersorneqarneri, qimaaffissat torersarneqarneri il.il.

Imm. 3-imut

Upalungaarsimanermi pisortaq, suliniuteqarnermut aqutsisoq inulluunniit ikuallattoqarneranik ilisimasalik kommunimit atorfinitsinneqarsimasoq alla, eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik ikuallattoorsinnaanermik misissuisinnaavoq. Eqqartuussivimmit aalajangiissummik piniaqqaarani ikuallattoorsinnaanermik misissuisinnaanissaq periarfissaqartussaammat tamatumunnga tunuliaqutaavoq, tamanna pissappat utaqqisoqartariaqartartussaammat, ikuallattoorsinnaanermillu misissuinissaq pisariaqartoq kingusinaartinneqarsinnaalluni.

Ikuallattoorsinnaanermik misissuisoq sanaartukkani sullissinermi ikuallattoornissamut teknikkimut tunngasumik angusinertalimmik pikkorissarsimasariaqarpoq, aammalu ikuallattoorsinnaanermik misissuisarnermik pikkorissarsimasariaqarluni, taamaalilluni inuk pineqartoq ikuallattoorsinnaanermik misissuinerup kingunerisassaanik immikkut ilisimasaqarlunilu paasisimaarinnittussaalluni.

Ikuallattoorsinnaanermik misissuineq illu ikuallattorsinnaanermut isumannaatsuutitsinissamut piumasaaqatinik naammassinniffiunersoq, taamaalillunilu ikuallattoornissap pinaveersaartinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut iluaqutaassaaq.

Ikuallattoorsinnaanermik misissuisup kinaassutsimut uppernarsaammik naleqquttumik takutitsinerani, oqartussaasut arlaannit aallartinneqarnermoq, aammalu pineqartoq kinaanersoq takuneqarsinnaassaaq. Kinaassutsimut uppernarsaat kajumissaarinertaqanngitsumik takutinneqassaaq. Kinaassutsimut uppernarsaammik naleqquttumik takutitsinermigut, ikuallattoorsinnaanermut misissuisup ikuallattoorsinnaanermik misissuinissamut pisussaaffeqarnini uppernarsassavaa. Taamaattumik uppernarsaat kommunalbestyrelsimit atsiorneqarsimasariaqarpoq.

§ 30-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassanilu kommunalbestyrelsip ikuallattoorsinnaanermik misissuinerisa inernerinik pineqaatissiissutaasunillu tamanut ammasumik saqqummiussisarnerinut maleruagassiornissamut Naalakkersuisut inatsisitigut tunngavissinneqarput.

Suliffeqarfinni, illuni eqqissisimatitani illunilu inuit amerlasuut katersuuffigisartagaanni, soorlu katersortarfinni imaluunniit kommunimi inini allani ikuallattoorsinnaanermut misissuinerup inernerinik tamanut ammasumik saqqummiisinnaaneq nalunaarummi allassimasinnaavoq.

Tamanut ammasumik saqqummiussinermi inuit aamma pisussaatitaasut pisinnaatitaasullu misissuiffigineqarsimasut aqqi, kiisalu inuit aamma pisussaatitaasut pisinnaatitaasullu ikuallattoorsinnaanermik misissuinerup kingunerisaaq peqqusissuteqarfigineqartut aqqi ilaatinneqarsinnaapput.

Tamanut ammasumik saqqummiinermi ilaatigut atortut elektroniskiusut atorneqarsinnaapput.

§ 31-mut

Aalajangersakkap Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 24 assigaa.

Imm. 1-imut

Illunik ikumatitsisarfilinnik piginnittut atuisulluunniit ikumatitsisarfiit taakkunanngaanniillu putsup aqquataasa salinneqartarnissaannut pisussaaffeqartut imm. 1-imi allassimavoq. Taamaaliornikkut ikuallattoornissamut ulorianartorsiornissap pinaveersaartinneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Ikumatitsisarfiit tassaapput ikumatitsisarfiit kissarsuutillu ammaannartut. Qitiusumik kiassaateqarfinnut, kissarsuutininut, kissarsuutininut uuliatortunut, kissarsuutininut ammaannartunut il.il. tamanut ikumatitsisarfiit taaguutaapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2 naapertorlugu pujoorfiit, ikumatitsisarfiit, putsup aqquataasa putsumullu anilaarfiit aserfallatsaalineqarnissaannut akisussaaffik piginnittup tigummisaraa. Kiisalu atuisoq amigaatinik ilisimasaqartilluni, amigaatit pillugit piginnittumut imaluunniit annaassiniartarnernut upalungaarsimasut pisortaannut taassumaluunniit taartaanut nalunaaruteqassalluni pisussaavoq.

§ 32-mut

Aalajangersakkap najoqqutassatigut ataasiakkaanik allannguuteqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 4, imm. 7 aamma 8, § 21 aamma § 24 assigai.

Imm.1-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut paaviaasarnermut pujoorfinnik saliisarnermut maleruagassanik kiisalu paaviaasut ilinniartitaanerannut pisussaaffiinnullu maleruagassanik aalajangersaanissamut inatsisitigut tunngavissinneqarput. Paaviaasarnikkut ikuallattoornissamik pinaveersaartitsinermi iliuuseqartarneq tamatumunnga tunngaviuvoq, taamaattumillu Naalakkersuisut tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

Nalunaarummi ikuallattoornissamik pinaveersaartitsissutitut akuttoqatigiinnik paaviaasarnissaq pillugu maleruagassiortoqarsinnaavoq.

Kiisalu nalunaarut pujoorfinnik illunillu ikumatitsivilinnik misissuisarnissamut maleruagassanik imaqarsinnaavoq, ilaatigut pujoorfiit, ikumatitsiviit, tassungalu ilanngullugu iffiioorfiit, pujooriviit isumannaatsuunersut aammalu peqqissaartumik aserfallatsaalineqarnersut salinneqartarnersullu misissorneqartartussaallutik.

Imm.2-imut

Aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelsi pisussaavoq, ikuallattoornissamut pinaveersaartitsinermit atatillugu inatsisit malillugit paaviaasoqartarnissaa isumagissallugu.

Tamanna tunngavigalugu kommunalbestyrelsi inatsisit malillugit inummik minnerpaamik ataatsimik paaviaasarnermik isumaginnittuusussamik toqqaassaaq.

Imm. 3-imut

Paaviaasernerit inunnit kommunalbestyrelsimit akuerisaasunit aammalu paaviaanermut pikkorissartitsinernik akuerisaasunik naammassinissimasunit suliarineqartassasut aalajangersakkami allassimavoq.

Aamma piumasagaat naammassinialugu paaviaasunut pikkorissartitsinernik akuerisanik neqerooruteqarnissaq pisariaqalersinnaavoq.

Imm. 4-imut

Paaviaasut suliassaminnik isumaginnissinnaajumallutik politiit peqataaffigisaanik illunut imaluunniit pigisanut sunulluunniit isersinnaasut aalajangersakkami allassimavoq.

Paaviaasut tamatigut inuit najugaannut suliassatik isumaginiarlugit isersinnaaneri ajornangittuaannartanngitsoq paasinarsisimammat, tamatumani tunngavigineqarpoq. Taamaattumik paaviaasut sulinerminnut atatillugu kiisalu ikuallattoornissamik pitsaaliuinissaq siunertaralugu inissiamut isersinnaanissaat aalajangersakkanut ilanngunneqarpoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq naapertorlugu paaviaaneq pujoorfinnillu saliisarneq piginnittumut akiligassanngortinneqassaaq.

§ 33-mut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 12-ip assigaa.

Ikuallattumik imaluunniit ikuallattoqarsinnaaneranik ulorianartorsiortumik malugisaqartup ulorianartorsiortut ilisimatissagai, kiisalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aamma imaluunniit politiit kalerrissagai aalajangersakkami allassimavoq. Politiinik kalerriineq upalungaarsimasunik kalerriinermut sanilliunneqarpoq.

Ikuallattoqartillugu tamatumunngaluunniit ulorianartorsiortoqartillugu tamatigut annaassiniarnissamut upalungaarsimasut politiilluunniit kalerrinneqartassapput, taamaaliornikkut annaassiniarnissamut upalungaarsimasut pisumi suliniuteqarsinnaassammata isumaginnissinnaassallutillu.

§ 34-mut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannermigut allannguuteqartinneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 13-ip assigaa.

Imm. 1-imut

Kikkulluunniit ikuallattoqarneranut atatillugu sapinngisaminik pisariaqartinneqartumik ikiuunnissamut pisussaaffeqartut imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Tamatuma nassatarisaanik

kikkut tamarmik timikkut tarnikkullu qanoq issutsip tamanna ajornartinngippagu, ikualattoqarnerani annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliassaminnik isumaginninnerannut atatillugu ikiunnissamut pisussaaffeqarput. Aalajangersakkap atuutsinneqalenera nammineq inuunermut peqqissutsimullu ulorianartorsiortitsilluni iliuuseqarnissamik pisussaaffiliinermik kinguneqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Ikuallattoqarnerani najuuttoq annaassiniarnermut qatserinermullu suleqataasussaasoq imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq inuunermut peqqissutsimulluunniit imminut naapertuutinngitsumik ulorianartorsiortitsinissamut pisussaaffeqarnermik kinguneqartussaannngilaq, iliuuseqarnissamulli pisussaaffeqarneq imm. 1-imut naleqqiullugu annertusineqarpoq, tassani suliniuteqarneq ataqatigiissaarneqarsimasoq, sulianik ilisimasalinnik aqutsisoqarluni ingerlanneqartoq pineqarmat. Tassalu iliuuseqarnermut aqutsisup inuinnarnut ikiortaasunut innersuussutai, suliakkiissutigineqartut ikiuuttup nammineq inuunermik peqqissutsiminilluunniit ulorianartorsiortitsinani isumagisinnaassagai ilimagineqarsinnaavoq.

Imm. 3-imut

Annaassiniarnermut qatserinermullu ikiuussimasup sulinermini annaasaminut taarsiiffigineqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnera imm. 3-mi oqaatigineqarpoq. Sulinermini annaasanut taarsiisoqassappat, annaassiniarnermut qatserinermullu suleqataanermi annaasaqartoqarsimasoq uppernarsarneqarsinnaassasoq piumasarineqarpoq.

Sulinermini annaasanut taartissat kommunimit, kommunimi annaassiniarnissamut upalungaarsimasunut qullersatut oqartussaasuusumit akilerneqassapput.

§ 35-mut

Aalajangersakkap najoqqutassatigut ataasiakkaanik allannguuteqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 16-ip assigaa.

Imm. 1-imut

Kikkulluunniit peqqussutit annaassiniarnissamut upalungaarsimasunit saqqummiunneqartut naalattussaagaat imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, tassalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut inummut peqqusissuteqassappata taamatulluunniit pippata, peqqussut naalanneqartussaavoq.

Peqqussut ilaatigut tassaasinnaavoq sumiiffimmi aalajangersimasumi annaassiniarnissamut upalungaarsimasut suliniuteqarnerminnut atatillugu suliannik ingerlatsiviani angalasoqassanngitsoq.

Imm. 2-imut

Politiit annaassiniarnissamullu upalungaarsimasut suliannik ingerlatsisinnaanissaat anguniarlugu, imm. 2-mi kikkulluunniit suliniuteqarnermut atatillugu politiit assiaqusersuutaat naalassallugit

aamma sumiiffiit assiaqusersukkat taakkunungaluunniit aqqusernit qimaqqullugit politiit annaassiniarnissamullu upalungaarsimasut kaammattuutaat naalassalugit pisussaaffeqarput. Politiit annaassiniarnissamullu upalungaarsimasut susassaqqanngitsunit ajoqusersorneqaratik akornusersorneqaratilluunniit suliassaminnik sulisinnaanissaat tamatumunnga pissutaavoq.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi qimarngussisarnermut, katersuuffinnut inissiiviugallartunullu maleruagassat aalajangersarneqarput.

Kikkulluunniit qimarngussisoqarnissaanik naalackiisoqarnerani piffissaliussap iluani sumiiffik najugartik qimattussaagaat, aammalu katersuuffissatut inissiiffissatulluunniit toqqarneqartumut aqqusernit innersuunneqartut aqqutigalugit ingerlassasut imm. 3-mi immikkut maleruagassiuunneqarput.

Tassalu ajutoortoqartillugu ajunaarnersuaqartilluguluunniit annaassiniarnissamut upalungaarsimasut aggersarneqarsimatillugit katersuuffissanik inissiigallarfiissanillu, qimarngussinissaq imaluunniit unnuisitsinissaq pisariaqartinneqarpat atorneqartussanik nalunaarsuisoqassaaq.

§ 36-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Innuttaasup kialuunniit qinnuigineqarnermini inissiamik najukkaminik ininilluunniit allanik inunnut navialisunut atugassiinissamut, aammalu pisinnaasani naapertorlugu nerisaqartitsinissamut pisussaaffeqarneranut tunngasuvoq. Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut tamanna pisariaqartinneqartutut isummerfigippassuk, tamanna inuinnarnut suliffeqarfinnullu atuutissaaq.

Imm. 2-imut

Tamatumunnga ajunngitsorsiassatut akiliutissap annertussusissaa Naalackersuisut nalunaarusiornermikkut aalajangersaavigissavaat. Ajunngitsorsiassat inissiamik ininilluunniit allanik inunnut navialisunut atugassiinermi aningaasartuutiviusunut kiisalu ajoquserneqarnermut taarsiiviigineqarnermut naapertuutissapput.

Tamatumani saniatigut nerisaqartitsisoqarsimappat ajunngitsorsiassanut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Ajunngitsorsiassat taamaallaat ineqartitsinermut nerisaqartitsinermullu atatillugu aningaasartuutininut taarsiissutitut isigineqassapput. Taamaattumik ajunngitsorsiassat iluanaarutaassanngillat, taamaallaalli aningaasartuutiviusimasunut matussutissaassallutik. Kommunalbestyrelsip nerisaqartitsinermut il.il. ajunngitsorsiassat akilissavai.

§ 37-mut

Aalajangersagaq pineqaatissiisarnermut aalajangersagaavoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-ip atuunneratigut § 31-mik, § 33, imm. 1-imik aamma § 34 imm. 2-mik unioqutitsisoq akiliisussanngortinneqarsinnaavoq. Tassalu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut sulinerannut atatillugu ikiuutinngitsoq akiliisussanngortinneqarsinnaavoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami § 15, imm. 1, § 23, imm. 2, § 24, § 27, § 28, § 29, imm. 2, § 34, imm. 2, § 35, § 36, imm. 1 naapertorlugit peqqusissummik inerteqqummilluunniit naammassinninngitsup akiliisussanngortinneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq.

Ajutoortoqarnerani ajunaarnersuaqarneranilu annaassiniarnissamut upalungaarsimasut politiillu sulinerannut atatillugu peqqusissutinik inerteqqutinillu naalanngitsoq akiliisussanngortinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-imut

Kommunalbestyrelsimit akuersissuteqarfigineqanngitsumik suliffeqarfimmi annertuumik allanngortiterisoqarpat, alliliisoqarpat imaluunniit suliffeqarfiup ingerlanneqarneranik allannguisoqarpat § 28, imm. 1 naapertorlugu akiliisussanngortitsisoqarsinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tassalu kommunalbestyrelsimit akuerineqaqqaarani suliffeqarfimmi, siunnersuummi § 22-mut ilaatinneqartumi annertuumik allanngortiterisoqarpat, alliliisoqarpat suliffeqarfiulluunniit ingerlatsinerani allannguisoqarpat suliffeqarfik pineqartoq akiliisussanngortinneqarsinnaavoq. § 22, imm. 1 malillugu suliffeqarfiit ingerlanneqarnerannut atatillugu aarlerinaateqarnera tamatumunnga pissutaavoq.

§ 38-mut

Aalajangersakkap najoqqutassatigut allannguuteqarluni Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 26, imm. 1 assingaa. Aalajangersagaq pineqaatissiisarnermut aalajangersagaavoq.

Innermik, naneruutinik, ikitsisinik, arsakunik, akoorutissanik ikuallattoornissamut navianaatilinnik, aammalu ikuallattoorutaasinnaasunik ikummarsinnaasunilluunniit mianersuusseqqissaanngitsoq akiliisussanngortinneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut inuit inoqutigiinnut suliffeqarfimmulluunniit ilaasut taamatut mianersuussinissaannik nakkutiginninngitsoq akiliisussanngortinneqarsinnaavoq.

Aammattaaq sanaartukkanik innaallagiamoortunik imaluunniit qaammaqquteqarfinnik, kiassaateqarfinnik, nukissiuuteqarfinnik maskiinaqarfinnilluunniit ikuallattoorutaasinnaasunik ikummartitsisinnaasunilluunniit piginnittoq atuisorluunniit, atortut taamaattut isumannaatsumik pitsaassuseqanngikkaluartut atorunigut atortikkunigilluunniit akiliisussanngortinneqarsinnaavoq.

§ 39-mut

Akilisussanngortitsilluni pineqaatissiinerimi Inatsisartut inatsisaanni imaluunniit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu peqqussusiarineqartuni suna tunngavigalugu akiligassanngortinneqartut, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi maleruagassat naapertorlugit pisussaataitaallutillu pisinnaatitaasunut tutsinneqarsinnaanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Pisussaataitaallunilu pisinnaatitaasoq ilaatigut tassaavoq ingerlatseqatigiiffik, peqatigiiffik, suliffeqarfik imminut pigisoq imaluunniit pisussaataitaallunilu pisinnaatitaasoq alla, Namminersorlutik Oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorfiat, tassanilu pisussaataitaallunilu pisinnaatitaasoq, Namminersorlutik Oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorfiat akiliisussanngortinneqarsinnaavoq.

§ 40-mut

Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu Naalackersuisut peqqussutaanni peqqussutini aalajangersakkanik unioqqutitsinerimi, imaluunniit taakkunani peqqussutinik inerteqqutinilluunniit naammassinninngitsoornermi akiliisussanngortitsinikkut pineqaatissiisoqarsinnaasoq aalajangersakkami allanneqarpoq.

§ 41-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuutsitsilernissamut aalajangersagaavoq. Inatsisip 1. juli 2010-mi atuutillassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 30. oktober 1992-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, nalunaarutit kaajallaasitallu ikuallannaveersaartitsineq qatserinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 30. oktober 1992-imeersoq naapertorlugu suliarineqarsimasut Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat naapertorlugit allanngortinneqarnissamik atorunnaarsinneqarnissamilluunniit tungaanut atuutiinnassasut.

Imm. 3-imut

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, nalunaarutit il.il. ikuallattoornissamut inatsit nr. 513, 21. december 1979-imeersoq tunngavigalugu suliarineqarsimasut atorunnaarsinneqarnissamilluunniit tungaanut atuutiinnassasut.

§ 42-mut

Inatsit manna Kalaallit Nunaanni pisuussutunik uumaatsunik misissueqqaarnermut, misissuinermut aamma piiaanemut atuutinngitsoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taakkunungaluk ilaatinneqarput aatsitassat, aatsitassat pillugit ingerlatallu taakkununga tunngassuteqartut pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 7. december 2009-meersumi maleruagassiorneqartut.

Suliassaqarfikkuutaartumik akisussaaffeqarneq aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi atuutiinnarpoq, tassanili inatsit manna malinneqanngilaq, kisiannili aatsitassat pillugit ingerlatallu taakkununga tunngassutillit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassiuunneqarlutik.